

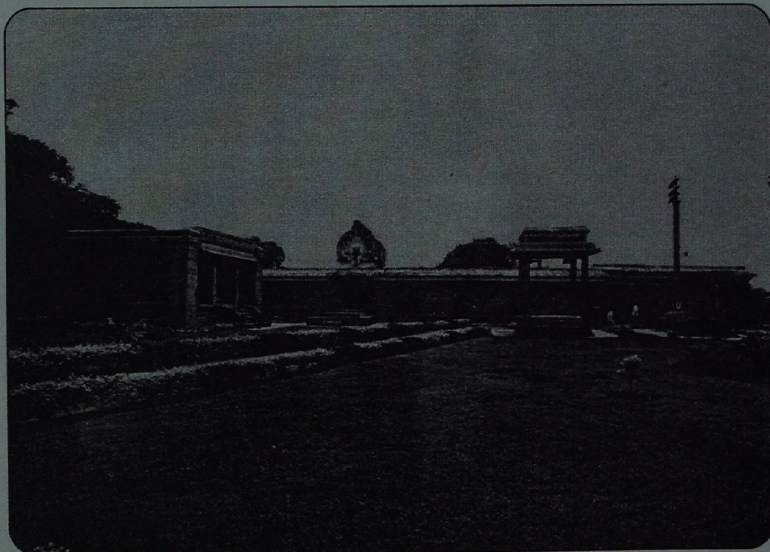
கல்வெட்டு

Kalvettu

திருவள்ளூர் ஆண்டு 2044 சித்திரைத் திங்கள்

திருமுக்கடல் கோயில் தோற்றம்

கல்வெட்டு - காலாண்டிதழ் - 93 (ஏப்ரல் 2013) விலை: ரூ. 10.00

தமிழ்நாடு அரசு தொல்லியல் துறை

உள்ளே

வ. எண்

பக்கம்

பதிப்புரை

1. Dhruva The Ancient Indian Pole Star:
Fixity, Rotation and Movement ... 1
R.N. Iyengar
2. திருமுக்கூடல் கல்வெட்டுகள் காட்டும்
வழிபாடுகள், திருவிழாக்கள் ... 22
இரா. சிவானந்தம்
3. வரலாறு காட்டும் தைப்பூசத் திருவிழா ... 35
வெ. இராமமூர்த்தி
4. வெள்ளிமலை நடுகற்கள் ... 38
கோ. சசிகலா

கட்டுரைகளில் சொல்லப்படும் கருத்துக்களுக்குக் கட்டுரை ஆசிரியர்களே பொறுப்பாவர்

தமிழ்நாடு அரசு தொல்லியல் துறையின் அச்சகத்தில் அச்சிட்டு இத்துறை
ஆணையர் (பொறுப்பு) முனைவர் **சீ. வசந்த்** அவர்கள் சார்பாக
மண்டல உதவி இயக்குநர் திரு. **வெ. அரண்மனத்தீ** அவர்களால் வெளியிடப்பட்டது.

இணையதளம்: www.tnarch.gov.in

மின் அஞ்சல்: tnarch@tn.nic.in

archcommissioner@gmail.com

முனைவர் **சீ. வசந்த்**, எம்.ஏ., எம்.பி., பி.எச்.டி.,
ஆணையர் (பொ)

தொல்லியல்துறை,
தமிழ் வளர்ச்சி வளாகம்,
ஆல்கு சாலை,
சென்னை-600 008

பதிப்புரை

தமிழக வரலாற்றுக்குத் துணைபுரியும் முதன்மைச் சான்றுகளான கல்வெட்டுகள், அகழாய்வுத் தொல்பொருட்கள், காசுகள், செப்பேடுகள் போன்ற முதன்மைத் தரவுகளைக் கொண்டு எழுதப்பட்ட ஆய்வுக் கட்டுரைகள் தமிழ்நாடு அரசு தொல்லியல் துறை வெளியீடான 'கல்வெட்டு' எனும் காலாண்டிதழில் தொடர்ந்து வெளியிடப்படுகின்றன. இவ்விதழ் 'கல்வெட்டு இதழ்-93' ஆக வெளிவருகிறது.

இவ்விதழில் "Dhruva The Ancient Indian Pole Star: Fixity, Rotation And Movement" எனும் கட்டுரை நுண்மான் நுழைபுலத்தோடு எழுதப்பட்டுள்ள இவ்வாய்வுக் கட்டுரை போற்றத்தகுரியது.

'திருமுகச்சுடல் கல்வெட்டுகள் காட்டும் வழிபாடுகள், திருவிழாக்கள்' எனும் இக்கட்டுரை கல்வெட்டு ஆதாரங்களை அடிப்படையாகக் கொண்டு எழுதப்பட்டுள்ளது.

'வரலாறு காட்டும் தைப்பூசத் திருவிழா' எனும் இக்கட்டுரை கல்வெட்டு ஆதாரங்களைக் கொண்டு தைப்பூசத் திருவிழாவைப் பற்றியும்; திருவிடைமருதூரில் தைப்பூசத் திருவிழா நடைபெற்ற நிகழ்வையும் விளக்குவதாக உள்ளது.

'வெள்ளிமலை நடுகற்கள்' புதிய கண்டுபிடிப்பாகும். கி.பி. 11-12-ஆம் நூற்றாண்டைச் சார்ந்த கல்வெட்டுச் செய்தியுடனும், நிழற்படங்களுடனும் வெளியிடப்பட்டுள்ளது அறிஞர் பெருமக்களின் ஆய்வுக்கு பெரிதும் உதவும்.

(ii)

இவ்வாறு சிறந்த கட்டுரைகளை உள்ளடக்கிய இவ்விதழினை சிறப்புறப் பதிப்பித்துள்ள இத்துறை மண்டல உதவி இயக்குநர் திரு. வெ. இராமமூர்த்தி அவர்களுக்கு மனமுவந்த பாராட்டுகள். மேலும் இவ்விதழினை சிறந்த முறையில் ஒளி அச்சு மற்றும் அட்டைப்பட வடிவமைப்பு செய்த திருமதி. ச. சரஸ்வதி, அச்சுக்கோர்ப்பாளர் அவர்களுக்கும், அச்சப்பிழைத்திருத்திய திருமதி. கோ. கீதா, அச்சிட்டு புத்தகமாக்கும் பணி செய்த பா. வசந்தா, சு. பத்மாவதி ஆகியோருக்கும் எனது பாராட்டுகள்.

கருத்துச்செறிவு மிக்க இவ்விதழ் சிறந்த ஆய்விதழாக அமைந்துள்ளது. வழக்கம்போல் வரலாற்று ஆர்வலர்கள், தொல்லியல் ஆர்வலர்கள் இவ்விதழை வரவேற்பார்கள் என நம்புகிறேன்.

சீ. உசந்த

DHRUVA THE ANCIENT INDIAN POLE STAR: FIXITY, ROTATION AND MOVEMENT

1

R. N. Iyengar*

(Received 1 February 2010: revised 24 January 2011)

Ancient historical layers of Hindu astronomy are explored in this paper with the help of the Puranas and the Vedic texts. It is found that Dhruva as described in the *Brahmāṇḍa* and the *Viṣṇu purāṇa* was a star located at the tail of a celestial animal figure known as the Siśumāra or the Dolphin. This constellation, which can be easily recognized as the modern Draco, is described vividly and accurately in the ancient texts. The body parts of the animal figure are made of fourteen stars, the last four of which including Dhruva on the tail are said to never set. The *Taittirīya Āraṇyaka* (text of the *Kṛṣṇa-yajurveda* school which is more ancient than the above Purāṇas describes this constellation by the same name and lists fourteen stars the last among them being named Abhaya, equated with Dhruva, at the tail end of the figure. The accented Vedic text *Ekāgni-kāṇḍa* of the same school recommends observation of Dhruva the fixed Pole Star during marriages. The above Vedic texts are more ancient than the *Grhya-sūtra* literature which was the basis for indologists to deny the existence of a fixed North Star during the Vedic period. However the various Purāṇic and Vedic textual evidence studied here for the first time, leads to the conclusion that in India for the Yajurvedic people Thuban (α -Draconis) was Dhruva the Pole Star c 2800 BC.

---

* Raja Ramanna Fellow, Jain University, Bangalore-Kanakapura Road, Jakkasandra 562112. e-mail: aareni@yahoo.com

Key words: Dhruva, Draco, Pole Star, Precession. Purāṇa. Sisumāra. Taittirīya Āraṇyaka, Thuban, Yajurveda

INTRODUCTION

The legend of Dhruva who as a young boy observed long penance to achieve the exalted position of the fixed North Star is a widely known children story in India. The origin of this legend can be traced to the *Viṣṇu purāṇa* which describes the story in detail. Dhruva is also important in traditional Hindu marriages when the bride is made to view the Pole Star so that she can be strong and fixed in her new home. At present the curiosity of a child to see Dhruva would be satisfied by pointing the star Polaris (a-Ursa Minor). This seems natural since the meaning of the word Dhruva as fixed and steadfast is reasonably well matched by Polaris (Fig.1). However the Purāṇas did not mean the present Pole Star to be Dhruva in their descriptions. This throws up several interesting questions about the identity of the original Dhruva, the Pole Star referred not only in the Purāṇas but also in the Vedic literature.

The genre of literature called *Purāṇa* in Sanskrit is vast as it is ancient. There are eighteen major and an equal number of minor texts under this category. It is the usual practice to explain the word *Purāṇa* as ancient legends handed over from generations. whereas *Itihāsa* in contrast meant history. It is surmised that some type of nucleus Purāṇa should have existed from the Vedic period, since the *Chāndogya Upaniṣad* refers to *Itihāsam*, *purāṇam* as important subjects of study. The present day bulky texts are likely the results of repeated additions over time to the original text. This development seems to have happened in different parts of India, since some of the Purāṇas have strong regional flavour. Nevertheless, one can easily discern a substratum of cosmology, creation, dissolution, ancient genealogy of kings, sages and vintage astronomy common to all the Purāṇas. Almost all the Purāṇas contain historical elements some of which can be dated to the early centuries of the Common Era, matching roughly with the Gupta period. When the

texts were fixed in writing for the first time newer material valid for the time and place might have been added by the copyists. But what is interesting is that the texts also contain material which by no means can be reconciled with the early centuries of the Common Era. The detailed description of the star Dhruva in the constellation named Śísumāra is a case in point.

It is known from modern astronomy that due to precession of the axis of the earth, the North Celestial Pole (NCP) executes a circle in space moving at the rate of nearly one degree in 72 years. such that for an observer on earth the NCP would get associated with different fixed stars in different epochs of time. It is also known that during the early centuries of the Common Era no bright star had occupied the position of NCP. The declination of Polaris in 500 AD was 81°. Even though it could represent the northern direction, it attained the position of the Pole Star only after another 1000 years. Thus it is amply clear that the Dhruva of the Vedic religion and of the *Purāṇa* was some star other than α -Ursa Minor. Again it is known from modern astronomy that the star Thuban or α -Draconis held the position of the Pole Star for a long period starting from c 3000 BC. This fact was pointed out by Jacobi² in the 19th century for arguing a date more ancient than 1500 BC, for the *Ṛgveda*. He was referring to the *Grhya Sutra* literature which codifies the religious practices including the marriage ritual that is still followed by a section of the Hindu society. These codes prescribe ritualistic observation of Dhruva as a fixed star, but at the late date when they were compiled long after the Vedic canons, there would have been no proper Pole Star to see and develop a law for the orthodox Hindus. Jacobi's argument was that the ritual should have originated at a time when α -Draconis or Thuban was the fixed star to be called Dhruva by the Vedic people. The argument though logical was opposed by a few influential indologists eventually dismissing the claim of Jacobi without any detailed analysis of available evidences. With this in the background, the

present paper takes a fresh look at the identity of the classical Dhruva of Hindu scriptures. The Purāṇas which describe the legend of Dhruva are considered first. This is followed by investigating the links, of this legend to the *Taittirīya Āraṇyaka* which preserves the oldest and clear description of a constellation matching with an animal figure called Śīsumāra. This constellation finds mention also in the *Puñcaviṃśa Brāhmaṇa* of the *Sāmaveda*.

BRAMĀṆḌA PURĀṆA (BR.P)

All the Purāṇas contain the basic story of the young boy Dhruva, who by his penance got the boon of being fixed in the north as a star. Since the meaning of the word Dhruva which appears several times as early as in the *Ṛgveda* is unequivocally accepted as *fixed, certain, unchanging*, it is implicit in the Purāṇic story, the boy Dhruva was identified with the eponymous Pole Star which was fixed in the north. This fact becomes interesting since all the texts provide cogent information on its observable location in the sky. But quite objectively they also mention the self rotation of Dhruva as the driving force for other celestial bodies to move around the NCP. This theory of Dhruva, not only embeds rudiments of Hindu astronomy but also indicates that the effect of precession had been noticed by the Purāṇas. It is known that no absolute dates can be put forth for the various ancient Sanskrit texts. But mention of Dhruva as fixed and then stating that it was also subject to change hints at the possibility of arriving at plausible relative chronology for the particular descriptions. There is a view that the *Brahmāṇḍa* was the original out of which the *Viṣṇu purāṇa* and the *Vāyu purāṇa* bifurcated with further variations.³ We consider here the Br. P first and later look at variant information from a few other texts. In the first chapter of Br. P a list of the contents to be covered is provided. This promises some astronomy related to Dhruva as,

*sūryādīnām syandanānām dhruvādeva pravartanam ।
kīrtyante śisūmārasya yasya pucche dhruvaḥ stithaḥ ॥* (1.84)

The movement of sun and other celestial bodies is explained as induced from Dhruva, who resides at the tail of the Śisūmāra.

This theory is further expounded in chapters 21-24 in considerable detail. We restrict our attention here to statements directly concerning Dhruva.

*tatomandataram nābhyām cakram bhramati vai tathā ।
mrtpiṇḍa iva madhyastho dhruvo bhramati vai tathā ॥
triṃśāmmuhūrtānevāhuḥ ahorātram dhruvo bhraman ।
ubhayorkāṣṭhayarmadhye bhramate maṇḍalāni tu ॥
kulāla cakranābhiśca yathā tatraiva vartate ।
dhruvastathāhi vijñeyastatraiva parivartate ॥* (Ch 21 .v 94, 95,96)

Like the lump of clay at the centre of the potter's wheel moves slowly sitting at the navel, Dhruva rotates. Dhruva moves in circles day and night consisting of 30 *muhūrtas* in the middle of the two directions (north and south). Like the navel of the potter's wheel stays in the same place, so also Dhruva should be known to be rotating there itself.

Chapter 21 containing 176 verses gives an archaic account of sun's motion, with definitions of seasons, equinox and solstice. It introduces the cosmography of Mt. Meru connecting the earth and the heaven like a vertical pole in the north, around which all celestial bodies are modeled to move in circular paths. It ends with identifying Visnupada (Visnu's place or foot) in the north above the Seven Sages (U.Major) where in Dhruva. Dharma and others are located. The next chapter starts by defining the position of Dhruva as

bhūtasam̐mohanam hyetadvadato me nibodhata ।
pratykṣamapi drśyam ca sammohayati yatprajāḥ ॥
yo'yam caturdiśam pucche śaiśumāre vyavasthitaḥ ।
uttānapādaputro śau meḍḍībhūto dhruvo divi ॥
sa vai bhrāmāyate nityam candrādityau grahaḥ saha ।
bhramantamangacchanti nakṣatrāṇi ca cakravat ॥ (Ch 22. v5, 6,7)

Listen to this (explanation of mine) which is real and observable but mystifying people. He, who is at the tail of the (constellation) looking like a Śaiśumāra; Dhruva the son of Uttanapada, has become the main pivot of the pole in the sky. Verily, he rotates the sun, the moon and the planets continuously. The stars follow him who is himself moving like a wheel.

In the above the narrator (Sūta) is explaining a real observation of the sky to explain the ancient theory of Dhruva as controlling the celestials and their motion. The phrase '*caturdiśam pucche*' appears in some texts but the *Matsya Purāṇa* has the correct word *caturdaśarkṣu*, meaning *among the 14 stars*. The word *śaiśumāra* is a derivative of *śiśumāra*. Hence this word would mean like *śaiśumāra*. Since Dhruva as a north star is said to be at the tail of this figure, *śiśumāra* should be a constellation in the northern sky. The text further elaborates the self circling motion of Dhruva and that of the stars (*tārāḥ*) and the *nakṣatras* around him. The point to be noted is the differentiation between the general stars and the *nakṣatras*. The latter are the 27 ecliptic asterisms or star groups and Dhruva was never one among them. There are 84 verses in this chapter, much of which is devoted to develop a physical model for the motion of Sun seen in the day linked to Dhruva seen only in the night. The northern and southern sojourn of Sun also had to be explained within this model. The details need not concern us here other than noting that Sun's chariot is said to have only one wheel, the axle of which is connected to the axle in

Dhruva by two strings of light which take care of the change in the orbit of Sun around the earth. We may speculate that the analogy of the potter's wheel was unable to mimic the observed motion of the sun and hence the double axle model and connection to Dhruva with unseen strings was proposed to simulate action at a distance. This change is also seen in the example of the oil mill (*taila-pīdā cakra*) known colloquially as *ghāṇi*, with a locally spinning central pole, proposed as another model for understanding the motion of the stars around Dhruva. The next chapter is important to the history of Indian astronomy as it explains the lunar number 3339, first appearing in the Ṛgveda. This number is presented as the count of deities approaching Moon to drink his essence (*soma-pāna*) every night sequentially in the dark fortnights. This naturalistic number has been demonstrated to be the 18-year eclipse period number by the present author⁴. There are other interesting statements such as *Dhaniṣṭhā* (β-Delphini) being the first among the *nakṣatras*, along with the names of the five year cycle of the *Vedāṅga Jyotiṣa*. Towards the end of the chapter the text describes the location of Dhruva along with other near by stars making up the animal figure Śīsumāra.

evam dhruva-nibaddho sau sarpaate jyotisangaṇaḥ ।

saisa tārāmayaḥ proktaḥ śīsumāra dhruvo divi ॥

sākāraḥ śīsumāraśca vijneyaḥ pravibhāgasaḥ ।

(Ch 23.v 99,101b)

In this fashion all the celestial bodies move being bound to Dhruva. In the sky he is (in) the starry Śīsumāra. This Śīsumāra should be known by its shape and divisions.

The chapter ends with a good description of the Śīsumāra constellation enumerating the constituent stars numbering fourteen. This is perhaps one of the earliest examples of a star group being represented and named by an animal figure.

uttānpādastasyātha vijneyaḥ sottarā hanuḥ ।
 yajñodharastu vijñeyo dharmo mūrdhānamāśritaḥ ॥
 hr̥di nārāyaṇaḥ sādhyo aśvinou pūrva pādāyḥ ।
 varunaścaryamācīva paścime tasya sakthinī ॥
 śśīśam samvatsarastasya, mitraścāpānamasritaḥ ।
 pucche agniścamahendraśca mārīcaḥ kaśyapo dhruvaḥ ॥
 tārakāḥ sisumārasya nāstam Yāti catuṣṭayam ।
 agnīndra kaśyapānam to caramo śau dhruvaḥ smrtaḥ ॥
 (Ch 23 v. 102-104, 105b, 107b)

His (Śīśumāra's) upper jaw should be understood as Uttānapāda. Yajna (*Kratu*) is known as the lower jaw and Dharma as the head. At the heart is Nārāyaṇa (Sādhyā). The twin Asvins occupy the fore legs while Varuṇa and Aryamā are at the hind legs. Samvatsara is the genital and Mitra occupies the seat. In the tail are Agni, Mahendra, Mārīca-Kaśyapa and Dhruva. The (previous) four stars of the Śīśumāra never set. Dhruva is remembered as the last one after Agni, Indra and Kaśyapa.

VIṢṆU PURAṆA (VP)

The *Viṣṇu purāṇa*, one of the important religious texts, relates the earthly story of Dhruva with poetic embellishments and devotional fervour. In the *Br. P.* the boon for Dhruva to be in the sky as the Pole Star is given by Brahma, where as in the *VP*. Viṣṇu is said to give the boons. Interesting mythological information provided in the *VP* is that Dhruva's mother Sunīti stays with him always closely in the sky as a companion star. This provides a constraint on the identification of Dhruva in the Śīśumāra constellation. In the description making up the constellation fourteen stars are mentioned as in *Br. P.* The only difference being the word *mārīcaḥ* qualifying Kaśyapa is missing in the *VP*. The cosmological functions assigned to Dhruva in the *VP* are same as in the *Br. P.* Both mention Dhruva as the fourth after Agni and that the last four stars ending with Dhruva do not set.

BHĀGAVATA PURĀṆĀ

This is again a highly respected text with mysticism and Vedānta philosophy presented in an ambience of devotion to Viṣṇu and his incarnations. The position of Dhruva is described in the 23rd Chapter of the 5th Book, quite unusually in prose. The basic statements are same as in *VP* but not all the names of the fourteen stars of the Śíśumāra are given Dhruva is first associated with stars Agni, Indra, Prajāpati, Kāśyapa and Dharma and is compared to a fixed object or pillar (sthāṇu) around which heavenly bodies rotate driven by Time. Dhruva's rotation as the driving force is conspicuously absent in this text. Further the text quite categorically states that *some people* meditate on the figure of Śíśumāra as the body of Vāsudeva. These people are said to think of Dhruva being at the end of the tail; Prajapati, Indra, Agni, Dharma along the trunk of the tail, Dhata at the root of the tail, and Saptarsi (U.Major) at the waist. The text further describes how the coiled figure has to be imagined with Sun, Moon, *nakṣatras* and all the planets at the various places of its universal body. What is important for our present discussion is that this latter description of Śíśumāra is an imaginary extension of the observable constellation, used by *some* in yogic meditation (*kecanaiḥ taijyotiḥ anīkam Śíśumāra samsthāena bhagavato vāsudevasya vadhāraṇayām anuvamayanti*).

In the *Devī Bhāgavata* the description of Dhruva is an exact restatement of the *Bhāgavata* in verse form. Here also some people are said to imagine the Śíśumāra constellation in an extended form to cover the whole sky as the divine body of Viṣṇu. (8.18; verses 11-26). Whatever may be the inspiration for this extension, it is easy to observe that the *Br. P* and the *VP* do not induce extraneous implications into Dhruva but say that it can be seen in the sky at the end of the Śíśumāra figure. Later texts appear to be economical with the physical picture but liberal with the mystical and philosophical concepts at the cost of astronomy.

CONSTELLATION ŚÍSUMĀRA

It is noted that all the ancient Purāṇas declare that Dhruva was at the end of the tail of ŚÍsumāra comprising of fourteen stars in a particular order along the body of the animal figure. The other well known northern star group was the Saptarsi (U. Major) with seven well identifiable stars. Even though one can not be sure of the way the ancients assembled the various stars to get the figure of ŚÍsumāra (the Dolphin or the Porpoise) it is easy to observe that it can be matched only with the modern constellation Draco, the Dragon (Fig. 1 and 2). Since Thuban (α -Draconis) was the Pole Star in ancient times one is forced to seriously consider the

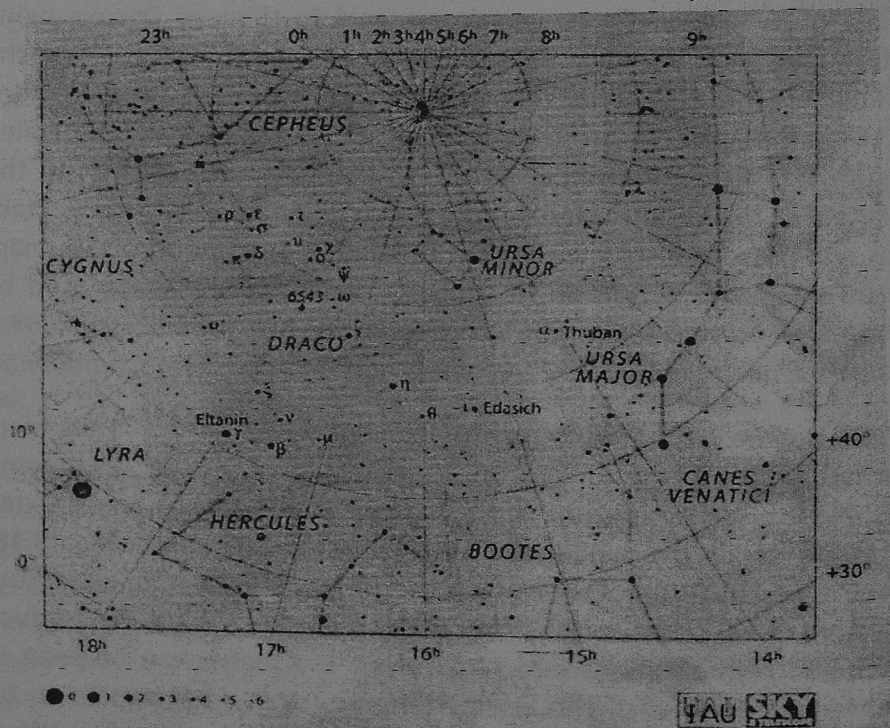

Fig. 1. Constellation Draco. Sky picture with α -Ursa Minor as Pole Star (c 2000 AD)
(<http://www.iau.org/static/public/constellations>)

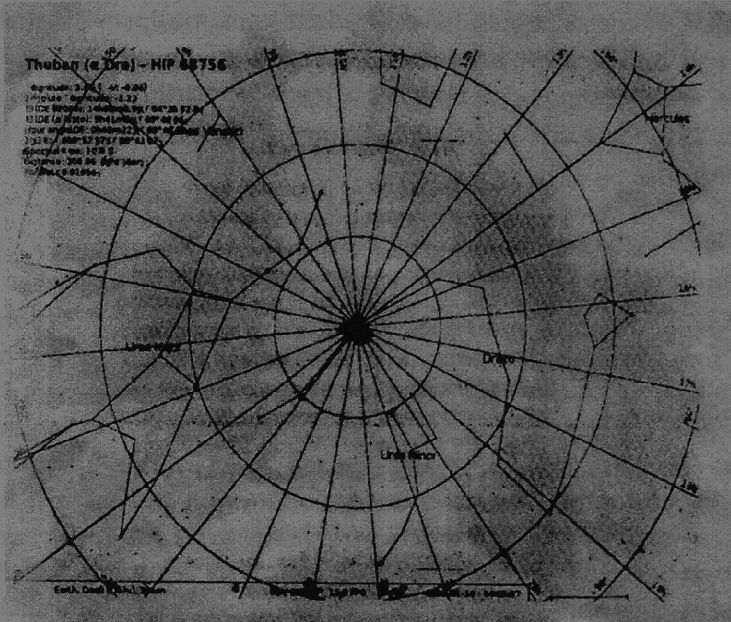

Fig. 2. Constellation Draco, Sky Picture with Thuban as the Pole Star (c 2800 BC)

identification of Dhruva with this star as being at the tail end of the figure. This also has star 10-Dra of magnitude 4.55 identifiable with Sunitie very near Dhruva as mentioned in the VP. But Thuban, here identified with Dhruva was not precisely at the NCP when *Br: P* and *VP* developed their theories based on its circumpolar nature. The word Dhruva as already pointed out means true, certain, unchanging and fixed. The texts use words *sthānu*, *medhī*, *nābhi* to qualify Dhruva reflecting a sense of fixity and centrality. Nevertheless they also mention the daily circular motion of Dhruva as observable. Hence we have to infer that the star had shifted by more than a degree from the NCP for its circling motion to have been recognized by naked eye observations. This apparent contradiction indicates that the nomenclature Dhruva for this North Star should have gained popularity in a period before the theories of *Br.P* and *VP* got

formulated. The star should have acquired its name from its quality of being fixed but it might have had a different name or even no name in more ancient times. This question leads us to the accented Vedic texts to look for the constellation Śísūmāra and the meaning of the word *dhruva*.

VEDIC CONCORDANCE

In the Vedic texts, starting from the *R̥gveda*, the word *dhruva* and its derivatives occur many times in the unique sense of being, *fixed* and *unchanging*. For example in the *R̥gveda* hymns (1.73. 4.5, 6.52, 7.88, 10.173) the word has the meaning of *firm*, *steadfast*, *immovable*, connected with objects like earth, mountains, and the sky. We can say that a fixed star in the northern sky known by the name *Dhruva* is not mentioned in the earliest known literature of India, namely the *R̥gveda*. In the *Yajurveda* and *Atharvaṇa Veda Saṃhita* books, cardinal directions are specifically named. In this nomenclature invariably *udīci* stands for north and *dhruvā* dik refers to the lower direction in the sense of *fixed* earth. However, in the *Taittirīyū Āraṇyaka* (TA) of the *Kṛṣṇa-Yajurveda* a change in this notation is seen. The phrase *adharāyui diśe* (TA 11.20.1) is used to denote the lower direction instead of the more common *dhruvāyui diśe*. In this we see a transition in the meanings of words which might have become necessary due to some special reasons. This text also contains interesting astronomical information which can not be discussed here in detail. The text takes the concept of *mahāmeru* for granted and mentions that Kaśyapa (a star as per the *Br P*, also called *Prajāpati*) does not leave the *Meru* (TA 1.7.1). This could be a metaphorical reference to the circumpolar nature of the star which was on the tail of the Śísūmāra constellation for describing which a full hymn is devoted.

...dharmo mūrdhānam brahmottarāhanuḥ yajnodharā viśnurhrdayam
samvathsaraḥ prajananam aśvinau pūrvapādāvatrirmadhyam
mitrāvaruṇāvaparapādau agniḥ pucchasya prathamam kaṇḍam tata
indrastataḥ prajāpatirabhayam caturtham sa vā eṣa divyaśśakvara-

śśumārah.....dhruvastvamasi dhruvasya kṣitamasi tvam bhūtānām
 adhipatirasi tvam bhūtānām sreṣṭhośi tvam
 bhūtānyupaparyāvartame.....śśukumārāya namaḥ ॥

(TA.11.19.1)

....Dharma is the head. Brahma is the upper jaw, Yajna is the lower jaw, Viṣṇu is the heart, Saṃvatsara is the genital, Ásvins are the fore legs, Atri is the center, Mitra and Varuna are the hind legs. Agni is the first stem of the tail, then Indra, then Prajāpati and Abhayam is the fourth. This is the shining celestial Śśumāra.... You are Dhruva. you are the place of Dhruva....You are the Lord of the Beings (*Bhūtāh*): you are the best among them. Beings go round near you.....Salutations to the boy-child.

This hymn lists fourteen stars along the body of the figure of the Dolphin unequivocally said to be shining in the sky. The stars have almost the same names as in *Br. P* with some interesting variants. The sequence of Agni, Indra, Prajāpati and Abhaya as the fourth on the tail is what is repeated in the *Br. P* and the *VP* with the substitution of Kaśyapa and Dhruva for the third and the fourth positions. The hymn also refers to this Dolphin as the seat of Dhruva. The hymn is more about the celestial Dolphin but the equivalence of Ahhaya and Dhruva is evident. The traditional commentaries by Bhāskara and Sāyaṇa also accept the above equivalence. The text of *TA* is among the so called, *forest books* supposed to be learnt in the seclusion of a forest, as it contains secret mystical and naturalistic meanings at the same time. The mystical aspects of the above Śśumāra hymn are linked to the *Nīlarudropaniṣat* of the *Atharvaṇa Veda*. The play on the word Śśumāra finally concluded as Śśukumāra (boy-child) could have been the inspiration for the *VP* to develop the legend of the fear less boy child Abhaya equated with Dhruva, who eventually found a permanent place in the sky as the Pole Star near to Viṣṇu who

is at the heart of the Dolphin. This explanation is a slight expansion of the commentary of Sāyaṇa on the hymn. The *Br. P* and the *VP* have preserved the same ancient picture contained in the above hymn along with the concept of Mt. Meru. There is a clear shift in this Vedic text in the use of the word *dhruva*. It not only preserves the older name Abhaya for the fixed star but also equates this with the name Dhruva which name has been retained till present times for the Pole Star in Indian languages.

In another accented text *Ekāgni-kāṇḍa* also belonging to the *Kṛṣṇa yajurveda*, hymns of the marriage ritual are given. The hymn for observing and addressing Dhruva is

dhrvakṣītiḥ dhruvayoniḥ dhruvamasi dhruratasthitam |

tvam nakṣatrānum methyasi sa māṁ pāhi prtanyataḥ || (1.9)

Here the quality of Dhruva as a star is said to be fixed. Dhruva is praised as the *methi* or the fixed column to which the *nakṣatras* are bound. The commentator Haradatta explains the word *methi* as *khalevālī*, a thick wooden peg fixed in the ground, to which animals are tied so that they do not stray away. This *methi* became the *medhī* a pole or column in the *Purāṇas*, highlighting the fixity of the star Dhruva even if it was only a memory in their time. Thus we see an evolution in the cosmic role of Dhruva from being a fixed Pole to which other stars were tied to one who by his rotation could drive Sun and other celestial bodies in their orbit. As we go back in time naturally uncertainties increase, but beyond doubt the composers of the above *yajurveda* texts knew Abhaya *alias* Dhruva as the *Pole Star*; that is a star which was like a pole to tie and keep in place the *nakṣatra* (sidereal zodiac) in a circular path. By back computations or using modern software such as Stellarium, which includes effects of precession, nutation and proper motion, we get the date of α-Draconis being the Pole Star as 3200-2400 BC. In this long period, the declination of this star varied from 87° 56' to 87°36'. reaching 89°53' in 2830 BC. The naming

of the Vedic star *Abhaya* (No-fear) as *Dhruva* (Fixed, Certain) in the *Śīsumāra* should have happened during this period, which gives a broad relative chronology (Fig.2). By 1900 BC the separation of *Dhruva* from NCP increased to 5° and the circumpolar nature of the star would have been evident to observers of the night sky. Thus, a conservative lower estimate for the North Star to have acquired the name *Dhruva* would be c 2400 BC. The declination changed to nearly 82° by 1500 BC and the drift of the star away from the NCP should have been glaringly evident to observers in India. Thus in the *Maitrāyaṇī* (*Maitrī*) *Upaniṣad* (1.4) one of the important question posed by King Brhadratha to Sage Sākāyanya was, why *Dhruva* drifts. why the air strings holding the celestial bodies dip (*kim... dhruvasya pracalanam...vātarajjūnām nimajjanam*). Implicit in this enquiry is the statement: 'the North Star understood by us as fixed has changed its position'; an unmistakable reference to the effect of precession as noted by King Brhadratha. This *Upaniṣad* (VI.14) also contains astronomical statements to the effect that the northern course of sun started at the middle of the *Dhaniṣṭhā* star division. This corresponds to a few centuries before the *Vedāṅga Jyotiṣa* which states that the winter solstice coincided with Sun at the beginning of star *Dhaniṣṭhā* (β -Delphini). This is a well discussed topic with the said observation dateable to c 1400 BC'. Thus the drifting of the Pole Star mentioned by King Brhadratha above is consistent with a date c 1500 BC. The *Mahābhārata* (Bhīṣma Parvan. Ch.3. v.17) mentions the movement of *Dhruva* the Pole Star as a bad omen before the Great War. This statement as also the most probable date of the war is in harmony with the above period⁶.

DISCUSSION

The above review and analysis is a representative description of *Dhruva* in the *Purāṇas* and before them in the *Yajurveda* texts. The characterization of *Dhruva* as a central pivot and pole for

purposes of explaining the motion of the heavenly bodies should have lead to the name of the astronomical coordinate *dhruvaka* of the *siddhānta* astronomers even though there was no recognizable star at the NCP in the beginning of the Common Era⁷. Important as this is for the history of Indian astronomy, we side step this point to discuss the ancient sky picture given in the above texts. The constellation of Śīsumāra consisting of fourteen observable stars that make up a figure very much like a coiled dolphin or porpoise is well preserved in the Purāṇa and the Vedic literature. The process by which this figure was perceived is not available but the *Pañcaviṃśa. Brāhmaṇa* of the Samaveda has an interesting legend hinting at the cosmography behind the Śīsumāra. It is said that initially this was a *Ṛṣi* or seer of the same name in the ocean. After- having praised Indra by the Śarkara Sāman song the seer attained the sky as the constellation of that name. The word śarkara means constellation which appears to be a variant of the word śakvara with the same meaning as seen in the TA. The text further says that the Śarkara Sāman is meant for crossing the ocean.⁸ This could be an oblique reference to the circumpolar nature of the bright stars of this constellation which helped ancient mariners to cross the seas. The physical meaning of the legend would be that the constellation looking like a dolphin moves and sets in the Milky Way the celestial ocean.

It has been common practice to translate the word śīsumāra as Gangetic porpoise. however inappropriate this may be. But the above evidences indicate that the ancient meaning was more as a sea whale or dolphin. With all the above details, recognition of the constellation as the modern Draco should be obvious. However, Allen⁹ in his classic book on star names gives two meanings to śīsumāra namely. Draco and Delphinus, the latter being now here attested in the ancient literature. The reason for this can be traced to the faulty rendering of the Purāṇas by some translators. For example the *Matsya Purāṇa* arranged by Singh has a footnote that

makes *śśsumāra* to mean the zodiac personified and no other than the child Viṣṇu.¹⁰ Dutt in his translation of the *VP* takes fancifully *śśsumāra* in one place as the stellar sphere.¹¹ Even the modern translation of the *Br.P* by Tagare¹² adds a wholly unnecessary footnote citing the *Bhāgavata* that all the stars and constellations are located as different parts of the body of this heavenly porpoise. However, as seen previously the *Bhāgavata* mentions that *only some people* for meditation follow such a procedure and as far as the *Br. P* text is considered such an interpretation remains absurd.

If one were to blindly follow the vulgate English translations of the Purāṇas taking the zodiac or the constellation Delphinus (Makara) or the whole of the sky as the *śśsumāra* there is hardly any case for Dhruva to be the Pole Star. But as per the original texts in the *Br.P* and the *VP* there is no way to conceive the constellation other than placing the fourteen stars on the body of a dolphin for its visual picture. The further statement that four of the stars on the tail, with Dhruva as the fourth do not set clearly makes these stars to be circumpolar. The one to one correspondence between the Vedic and the Purāṇic description leads us to the conclusion the constellation meant as *śśsumāra* should be the Draco in the northern sky. Referring to Fig. 1. the ancient description stopped with Thuban without including the *kappa* and *lambda* stars. The names of the stars at the head can be easily recognized. Dharma and Brahma in Vedic parlance from the *TA* can be identified as γ - and β -Draconis (magnitude 2.24 and 2.79) respectively. The Purāṇas changed Brahma to Uttānapāda so that his son Dhruva (Abhaya) remains at the end of the same figure. along with his mother Suniti identifiable as 10-Dra of magnitude 4.55. A star of magnitude 3.73 at the head is Grumium or χ -Draconis that can be identified as Yajna or Kratu. The two Aśvins at the forelegs may be near the 90° bend of the figure. The brightest in the constellation is η -Draconis. probably known as Agni or Samvatsara. We can guess the identity of the other stars but this is not important for the present discussion.

The above details help us to see the controversy about Dhruva being the ancient Pole Star from a different perspective. The arguments for and against Dhruva being the Pole Star during the Vedic times have been succinctly presented by Law in his book on the age of the *R̥gveda*.¹³ Jacobi somehow referred only to the late marriage codes for presenting his case. His opponents prejudiced as they were against dating the *R̥gveda* to any period before 1500 BC. treated Dhruva as an independent entity mentioned only in the *Grhya Sūtra* without any connection to the Vedic *Śīśumāra*. Typical was the dismissal by Whitney¹⁴ when he wrote "... any star not too distant from the pole would have satisfied both the newly wedded woman and the exhibitor; there is no need of assuming that the custom is one handed down from the remote period when α-Draconis was really very close to the pole, across an interval of two or three thousand years during which there is no mention of pole-star, either in Veda or in Brāhmaṇa." Keith¹⁵ who translated several Vedic texts working in the Colonial Office, was derisive of the Hindu marriage ritual and commented "...the argument from the pole star assumes an accuracy in the demands of the primitive Indian wedding ritual which is wholly unnatural." While criticizing the *Satapatha Brāhmaṇa* text mentioning that the Pleiades do not slip from the east he wrote "a passage which consists of foolish reasons for preferring one or other of the *nakṣatras*; we are in the same region of popular belief as when in the Sūtra literature the existence of Dhruva, a fixed polar star, is alleged." He added a foot note, as though not satisfied with his arguments (p 79); "The pole star, Dhruva, appears in the *Grhya Sūtras* only." Whitney and Keith were obviously ignorant of the *Taittirīya Āraṇyaka* text as the basis for the Vedic statements implying the existence of Abhaya-Dhruva on the tail of the Draco and the *Ekāgni* text as the traceable Vedic source for the Hindu marriage rites. These texts could not have been as late as the sutra literature generally assigned to c 500 BC. Another influential scholar of yesteryears. Winternitz¹⁶ ignored the

evidences in the *Br.P* and the *TA* to comment “...We cannot deny the possibility of one of the lesser stars in the Little Bear having been visible (about 1250 BC and even later still) as the Pole Star in the clear Indian firmament.- It remains a puzzle why he ignored the constraint of Dhruva being said to be along with thirteen other stars on the body of a figure looking like a dolphin. If some scholars thought that the Little Bear was part of the tail of the ancient śísumāra constellation they should have presented hard evidences from the Vedic and Purāṇa texts to support their beliefs.

The above discussion brings out that there are sufficient positive evidences in the ancient Sanskrit texts to identify the Hindu Dhruva with the star Thuban. Knowledge of Dhruva as an immovable star located on the śísumāra either by direct observation or as part of traditional wisdom passed on from the past is well preserved in the Vedic *Taittirīya Āraṇyaka* and *Ekāgni* texts. The absence of reference to a fixed north star in the *Ṛgveda* does not vitiate the above inference. In fact this points to the still more ancient nature of the *Ṛgveda Samhitā*. To discuss whether this can be a method for dating the Vedic compositions is beyond the scope of the present work. We have to accept, at the least minimum, that votaries of a particular Vedic group in India beheld and preserved a sky picture of a dolphin like figure with fourteen stars. the last star on the tail looking fixed without any observable motion with respect to other stars, some time in the 4th millennium BC.

Purāṇas basically claim to present ancient legends. Hence such textual parts of the *Br. P* referring to the śísumāra need not be dated as being very ancient. This point necessitates another look at the identity of Dhruva. Is it possible the *Br.P* took some star other than α-Draconis as the self rotating Dhruva, which could have been still lying on the extended tail of the constellation? Such a possibility cannot be denied, since *Br.P* can be interpreted to state 15 stars, by counting Mārīca and Kaśyapa separately, on the body of the Dolphin. The only eligible candidate for this possible alternate

Purāṇic identification of Dhruva is κ -Draconis. which was nearest to the NCP in 1300 BC with declination $85^{\circ}13'$. This possibility does not in any way affect the conclusions about Dhruva being known as a fixed star in the Vedic period.

CONCLUSION

Any attempt to trace the history of Indian astronomy can not overlook the Purāṇas and the vast Vedic literature starting from the *R̥gveda*. The identification and constraints for locating Dhruva, the ancient Pole Star, as vividly described in the *Brahmaṇḍa Purāṇa* and the more ancient *Taittirīya Āraṇyaka* of the *yajurveda* are presented in this article. The latter text presents the oldest description of a constellation comprising of fourteen stars lying in the sky named the śīsumāra or the Dolphin. The *Paṇcavimśa Brāhmaṇa* mentions this Dolphin as being helpful in navigating oceans which naturally should be an allusion to the circumpolar nature of the stars of this constellation. Textual evidences show that the original name for Dhruva was Abhaya configured to be eated at the tail end of the celestial Dolphin. Long before the *Grhya Sūtra* literature that indologists used as the source to prove the alleged lateness of the concept of Dhruva the Pole Star in India, the *Taittirīya Āraṇyaka* had a hymn equating Abhaya and Dhruva, none other than the star α -Draconis (Thuban) that was nearest to the North Celestial Pole during the period 3200-2400 BC.

ACKNOWLEDGEMENT

Discussions with V.H.Sateeshkumar, Baylor University, USA were helpful. Thanks are due to Vishal Agarwal for sending the Sanskrit commentaries on the *Taittirīya Āraṇyaka*.

NOTES

1. P.N. Shankar (1984). *A Guide to the Night Sky*, KRVP, Bangalore
2. H.G. Jacobi (1894) On the date of the *R̥gveda*. (Transl. from German) *The Indian Antiquary*, 23, 154-159.

3. W.E. Clarke (1923) A note on Pargiter's Ancient Indian Historical Tradition, *J Am.Oriental Soc.* 43,130-131
4. R.N. Iyengar (2005) Eclipse Period Number 3339 in the *R̥gveda*. *IHS*, 40.2, 139-152.
5. T.S.K. Sastry (1984) (Ed.) *Vedāṅga Jyotiṣa of Lagadha*, *IHS*, 19.4. Supplement, 1-74.
6. R.N. Iyengar (2006) Some Celestial Observations Associated with Kṛṣṇa-Lore, *IHS* 41.1. 1-13.
7. K.D. Abhyankar (2006) Dhruvaka-vikshepa system of Astronomical Coordinates, *IHS* 41.2, 151-157.
8. W. Caland (1931) *English Translation of the Pañcavimśa-Brāhmaṇa*, Bibliotheca Indica Series, 255, Calcutta.
9. R.H. Allen (1963) *Star Names and Their Meanings*, Dover Publns. Inc., USA.
10. The Matsya Purāṇa (Text and Transl. 1997) Arranged by N.S. Singh, Foreword by H.H. Wilson, Nag Publ. Delhi,
11. M.N. Dutt (1972) *English Translation of the Viṣṇu Purāṇa*, Chowkamba Publ. Varanasi.
12. G.V. Tagare (2000) *English Translation of the Brahman̐ṇḍa Purāṇa*. Motilal Banarsidas Publ., N.Delhi.
13. N.N. Law (1965) *Age of the R̥gveda*, Firma K.L. Mukhopadhyay, Calcutta.
14. W.D. Whitney (1985) On a recent attempt by Jacobi and Tilak to determine on Astronomical Evidence the Date of the earliest Vedic Period as 4000 BC. *The Indian Antiquary*, 24, 361-369
15. B.Keith (1925) *The Religion and Philosophy of the Veda and Upanishads* Harvard Univ. Press, USA.
16. M. Winternitz (1927) *A History of Indian Literature*, (Transl. from German) Reprint, Motilal Banarsidas Publ. N.Delhi

திருமுக்கூடல் கல்வெட்டுகள் காட்டும் வழ்பாடுகள், திருவிழாக்கள்

2

தீரா. சீவானந்தம்

கல்வெட்டாய்வாளர்

திருமுக்கூடல் கோயிலில் பல்லவர் சோழர், விஜயநகரர், செஞ்சி நாயக்கர் காலக் கல்வெட்டுகள் ஆக மொத்தம் 22 கல்வெட்டுகள் காணப்படுகின்றன.¹ இங்குள்ள கல்வெட்டுகளில் காலத்தால் முந்தையது பல்லவ மன்னன் நிருபதுங்கவர்மன் 24-ஆவது ஆட்சியாண்டுக் கல்வெட்டாகும்.² இதனின் காலம் கி.பி. 893-ஆம் ஆண்டாகும். இக்கல்வெட்டு கோயில் கருவறை, சுவர்களில் அல்லாமல் தனிக்கல்லாகக் கிடைக்கின்றது. இக்கோயில் கருவறைச் சுவரில் முதலாம் இராசராசனின் 28-ஆம் ஆட்சியாண்டு கல்வெட்டுகள் இரண்டு காணப்படுகின்றன.³ இக்கல்வெட்டுகளே, இங்குள்ள சோழர் காலக் கல்வெட்டுகளில் காலத்தால் முற்பட்டவை.

கோயிலின் காலம்

இக்கோயில் 108 வைணவத்தலங்களில் ஒன்று. ஆழ்வார்களால் பாடப்பெற்றத் தலமாகும். ஆகவே இக்கோயில் கி.பி. 8-ஆம் நூற்றாண்டு முதல் வழிபாட்டில் இருந்து வருகின்றதை அறிகிறோம். பல்லவர் காலக் கல்வெட்டான நிருபதுங்கனின் கல்வெட்டில் இக்கோயில் இறைவன் விஷ்ணுபடாரர்க்கு நந்தா விளக்கெரிக்க தானமளிக்கப்பட்டுள்ளச் செய்தியைக் கூறுகிறது.⁴ பல்லவர் காலத்தில் அமைக்கப்பட்டக் கோயில் செங்கல் சுவை கொண்டு கட்டப்பட்டிருக்கவேண்டும். ஆதலால், கொடையளிக்கப்பட்ட கல்வெட்டு பலகைக்கல்லில் செதுக்கப்பட்டு நடப்பப்டிருக்க வேண்டும். கோயில் கருவறை, அர்த்தமண்டபம், முன்மண்டபம் முதலியன சோழர்காலக் கட்ட அமைதியில் அமைந்துள்ளன. இங்கு வெட்டப்பட்டுள்ள கல்வெட்டுகளில் மிகப்பழமையானது முதலாம் இராசராசனின் கல்வெட்டுகள் ஆகும். எனவே, முதலாம் இராசராசனின் காலத்தில்தான் இக்கோயில் கற்றளியாக எடுக்கப்பட்டிருத்தல் வேண்டும்.

இக்கோயில் திருச்சுற்று மாளிகை, ஜனநாதன் மண்டபம் ஆகியவற்றினை வைசியன் மாதவன் தாமயன் என்பவன் எடுத்துள்ளதை வீரராஜேந்திரனின் 5-ஆம் ஆட்சியாண்டுக் (கி.பி. 1068) கல்வெட்டு பகர்கின்றது.⁵ இதே கல்வெட்டில் 'இந்த தன்மம் செய்வித்த தாமயனார் மகன் தாமயன் கங்கை கொண்ட சோழனான சேனாபதிகள் கங்கை கொண்ட சோழ தன்ம பாலர்க்கும்' என்ற குறிப்பால் இவனது மகனைப் பற்றியக் குறிப்பும் கிடைக்கின்றது.⁶

முதலாம் இராசேந்திரனின் படைத்தளபதியாக இருந்து கங்கை வெற்றியின் போது உடனிருந்தவன் என்பதனை 'சேனாதிபதிகள் கங்கைகொண்ட சோழ தன்ம பாலர்' என்ற குறிப்பு உணர்த்துகிறது. எனவே இவன் முதலாம் இராசேந்திரன் ஆட்சிக்காலத்திலிருந்து வீரராஜேந்திரன் காலம் வரை படைத்தளபதியாக இருந்துவந்துள்ளான். இவனது தந்தையான 'வைசியன் மாதவன் தாமயன்' இராசராசனின் காலத்தைச் சார்ந்தவன் என்பதைக் குறிப்பிடுவதில் தவறிருக்காது. இவன் எடுப்பித்த 'சனநாதன் மண்டபம்' என்பது முதலாம் இராசராசனின் பட்டப்பெயர்களில் ஒன்றான 'சனநாதன்' பெயரினால் எடுத்துள்ளான் என்பதை நன்கறியமுடிகிறது. எனவே இக்கோயில் முதலாம் இராசராசனின் காலத்தில்தான் எடுக்கப்பட்டவை என்பதற்கு இச்சான்றுகள் மேலும் வலுவூட்டுகின்றன.

இறைவன் பெயர்

திருமுகச்சுடல் கோயிலில் காணப்படுகின்ற கல்வெட்டுகளில் காலத்தால் மிகப்பழமையானதான பல்லவ மன்னன் நிருபதுங்கவர்மனின் 24-ஆவது ஆட்சியாண்டுக் (கி.பி.893) கல்வெட்டில் இக்கோயில் இறைவன் 'விஷ்ணு படாரர்' என்று அழைக்கப்பட்டுள்ளார்.⁷ அதன்பின்னர், சோழர் காலத்தில் 'திருமுகச்சுடல் ஆழ்வார்' 'திருமுகச்சுடல் மகாவிஷ்ணு' என்று இவ்வுரினை முன்ஒட்டாகக் கொண்டு திருமால் அழைக்கப்பட்டுள்ளார்.⁸

சோழர் காலத்தை அடுத்துவந்த விஜயநகரர் காலத்தில் வீரபுக்கண உடையார் (கி.பி. 1356-77) கல்வெட்டு 'திருவேங்கடமுடையான்' என வேங்கட மலையில் வீற்றிருக்கும் வேங்கடவன் பெயரால் 'திருவேங்கடமுடையான்'⁹ என விளிக்கப்பட்டுள்ளான். அதனையடுத்து செஞ்சி நாயக்கர் கால கல்வெட்டுபொன்று இவ்விறைவனை 'ஸ்ரீவேங்கடேசுவர சுவாமி' என்று பகர்கிறது.¹⁰ இப்பெயர் வேங்கட ஈஸ்வர சுவாமி என்று திருமலை வேங்கடவன் பெயராலேயே அழைக்கப்பட்டுள்ளதை எளிதில் விளங்கலாம். இப்பெயரிலேயே இக்கோயில் திருமால் 'வேங்கடேசுவர பெருமாள்' என்று பொதுமக்களால் தற்போது அழைக்கப்படுகிறார்.

பல்லவர் காலத்தில் 'விஷ்ணு படாரர்' என்றும் சோழர் ஆட்சியில் 'திருமுக்கடல் ஆழ்வார்', 'திருமுக்கடல் மகாவிஷ்ணு' என்றும் விஜயநகரர் ஆளுகையில் 'திருவேங்கடமுடையான்' எனவும்; வெங்கடப்ப நாயக்கன் காலத்தில் 'ஸ்ரீவெங்கடேசுவர சுவாமி' என்றும் அழைத்தள்ளதிலிருந்து கி.பி. 17,18-ஆம் நூற்றாண்டில்தான் 'ஸ்ரீவெங்கடேசுவர பெருமாள்' என்று இக்கோயில் இறைவனுக்குப் பெயர் மாற்றம் நடந்துள்ளதை விளங்கமுடிகிறது.

இக்கோயிலில் உள்ள சோழர்காலக் கல்வெட்டுகள்தான் இக்கோயிலில் நடைபெற்ற வழிபாடுகள், மாதத் திருவிழாக்கள், ஆண்டுத் திருவிழாக்கள், மன்னனின் பிறந்தநாள் கொண்டாட்டங்கள் என்று பல விழாக்கள் பற்றி விரிவாக எடுத்துரைக்கின்றன. சோழர் காலத்தில் இக்கோயிலில் நடைபெற்ற வழிபாடு, திருவிழா, சிறப்புத் திருநாள் பற்றியும், இறைவனுக்குப் படைக்க அளிக்கப்பட்ட அமுதுபடிகள்; அதன் அளவு, என்னென்ன வகையான உணவுகள் படைக்கப்பட்டன என்பன பற்றி விரிவாகக் காண்போம்."

வழிபாடுகள்

திருமுக்கடல் ஆழ்வார் கோயில் தினசரி வழிபாடுகள்

சந்தனக்காப்பு செய்திட நாள் ஒன்றுக்கு அரைப்பலம் சந்தணம், கற்பூரம் 5 மா அளவு, குங்குமம், இரண்டு நுந்தா விளக்கெரிக்க நாள் ஒன்றுக்கு உரி அளவு எண்ணெய், திருச்சுற்று மாளிகையில் இரவு முழுவதும் 3 விளக்கெரிக்க உழுக்கு ஆழாக்கு அளவு எண்ணெய், கோயிலில் சந்தி விளக்கு 10 விளக்கு எரிக்க நாள் ஒன்றுக்கு நாழி உழுக்கு வீதம் 360 நாட்களுக்கு 152 நாழி ஓர் உரி எண்ணெய் வழங்கியுள்ளனர்.

தினசரி வழிபாடு

இக்கோயிலில் பூசை செய்யும் வைணவர்கள், கோயில் பண்டாரத்திலிருந்து 30 பொன் பெற்றுக்கொண்டு தினசரி உணவு படைக்க, பெருங்குறிசபையார் ஏற்பாடு செய்துள்ளனர் என்பதினை முதலாம் இராசராசனின் கல்வெட்டுத் தெரிவிக்கிறது.¹²

இறைவனுக்குப் படைக்கப்பட்ட இவ்வணவானது; பூரிக்குத்தல் அரிசி 3 குறுணி, பருப்பு ஓர் ஆழாக்கு, மூன்று காய்கறிகள், பொறிக்கறி, தயிர் ஆகியவையைக் கொண்டதாகும். உணவு சமைப்பதற்கு ஒரு கட்டு விறகு, வழிபாட்டிற்கு வெற்றிலை ஓர் அடுக்கு மற்றும் 4 பாக்குகள் ஆகியனவும்

வழங்கிட வழிவகைச் செய்துள்ளனர். இக்கோயிலில் பூசை செய்யும் வைணவர்களை 'ஆழ்வார் உபாசகர்' என்று கல்வெட்டுகள் சுட்டுகின்றன.¹³ இம்மன்னனது மற்றொரு கல்வெட்டு, இக்கோயில் வழிபாட்டிற்கு நிலம் அளித்தச் செய்தியைத் தெரிவிக்கின்றது.¹⁴

சிறுகாலைச்சந்தி

திருமுக்கூடல் ஆழ்வார்க்கு சிறுகாலைச் சந்தி வழிபாட்டின்போது பருப்புப் போனகம் வைத்துப் படைக்கப்பட்டுள்ளது.¹⁵ இப்பருப்பு போனகத்துக்குத் தேவையானப் பொருட்களும் அதனின் அளவுகளும் சொல்லப்பட்டுள்ளன. அரிசி குறுணி, நான்கு நாழி பருப்புக்கு குறுணி பயறு, புழுக்குக்கறியமுது ஒன்றும், ஆழாக்கு நெய், ஆழாக்கு உப்பு, அடைக்காயமுது (பாக்கு) - 5, வெற்றிலை-20 ஆகியன கொடுக்கப்பட்டுள்ளன. மேலுள்ள பொருட்களைக் கொண்டு பருப்பு அமுதும், ஒரு கறிவகையும், தாம்பூலத்திற்கு ஐந்து பாக்குகள் மற்றும் இருபது வெற்றிலைகளும் அளிக்கப்பட்டுள்ளன.

உச்சிச்சந்தி

உச்சி வேளை வழிபாட்டின்போது அக்காரடலை போனகம் (சர்க்கரைப் பொங்கல்) வைத்து வழிபாடு நடத்தியுள்ளனர்.¹⁶ இந்த அக்காரடலை என்னும் சர்க்கரைப் பொங்கலுக்கு, நான்கு நாழி அரிசி, ஆறு நாழி பால், நாழி நெய், சர்க்கரை 32 பலம், மேலும் எட்டு வாழைப்பழம், ஐந்து பாக்கு, இருபது வெற்றிலை போன்றவை வழிபாட்டிற்காக வழங்கப்பட்டுள்ளன. அரிசி, பால், நெய், சர்க்கரை (வெல்லம்) ஆகியவற்றினைக் கொண்டு இச்சர்க்கரைப் பொங்கல் செய்தளிக்கப்பட்டுள்ளது.

இரவு சந்தி

இக்கோயில் ஆழ்வாரின் இரவு வழிபாட்டின்போது பால் போனகம் படைக்கப்பட்டுள்ளது.¹⁷ பால் போனகம் என்பது பால் சோறு ஆகும். அரிசி நான்கு நாழி அளவு, பால் நான்கு நாழி அளவு கொண்டு உருவாக்கப்பட்டுள்ளது. பால் சோறுக்கு தொடுகறியும் செய்யப்பட்டுள்ளது; அதற்கு ஏதேனும் ஒரு காய்கறி, நெய் ஆழாக்கு அளவு தந்துள்ளனர். பாக்கு-5, வெற்றிலை-20 ஆகியன வழிபாட்டிற்காகக் கொடுத்துள்ளனர்.

அமாவாசை வழிபாடு

திருமுக்கூடல் கோயிலில் ஒவ்வொரு அமாவாசை தினத்தன்றும் சோழர் காலத்தில் சிறப்பாக வழிபாடு நடைபெற்றுள்ளன. அமாவாசையன்று இறைவன்

தீர்த்தமாடி, திருவீதியுலாவும் வந்துள்ளார். திருமுக்கூடல் ஆழ்வார்க்கு மட்டுமின்றி இவரது அடியார்களான கருடதேவர், சேனாபதியார், சக்கரத்தாழ்வார் ஆகியோருக்கும் அன்று வழிபாடு நடத்தப்பெற்றுள்ளது. திருமுக்கூடல் ஆழ்வார்க்கு 4 நாழி அளவும்; மற்ற மூவருக்கும் தலா இரு நாழி அளவி கொண்டும் உணவு செய்து வழிபாடு செய்யப்பட்டுள்ளதை முதலாம் இராசேந்திரனின் 4-ஆவது ஆட்சியாண்டுக் கல்வெட்டுத் தெரிவிக்கிறது.¹⁸

அமாவாசை தினத்தன்று நெல் பரப்பி கலசம் வைத்து, நெய் விளக்கிட்டு, பால், மஞ்சள் கொண்டு பூசை செய்துள்ளனர். அன்று இறைவனை திருப்பள்ளிச் சிவிகையில் வைத்துத் தூக்கி வந்துள்ளனர். இச்சிவிகையைத் தூக்கி வந்த 4 பேர்களுக்கு நான்கு நாழி நெல் கூலியாகத் தரப்பட்டுள்ளது. ஒரு அமாவாசை வழிபாட்டிற்கு 10 காடி வீதம், ஓர் ஆண்டு 12 அமாவாசைக்கும் 120 காடி நெல் வழங்கப்பட்டுள்ளது.¹⁹

அமாவாசை தின வழிபாட்டுத் தேவைகளுக்காக ஓர் ஊர் ஒன்றினையேத் தானமாக அளித்துள்ளனர் ஊர்ச் சபையினர். அதாவது 'வைப்புர்' என்ற ஊரில் இருந்த அதிகாரிகள் தங்கள் நிலத்திலிருந்து 120 காடி நெல்லினைக் கோயிலுக்கு அளந்து வந்தனர். அந்த 120 காடி நெல்லினை ஒவ்வொரு அமாவாசை தினத்தன்றும் வழிபாட்டுச் செலவுக்காகப் பயன்படுத்திக்கொள்ள ஏற்பாடு செய்துள்ளனர்.²⁰ (30/98)

ஒவ்வொரு அமாவாசையன்றும் சிறப்பாக வழிபாடுகள் நடைபெற்றன. இறைவன் தீர்த்தம் ஆடி வழிபாடுச் செய்துள்ளனர். அமாவாசையன்று வழிபாடு செய்யவரும் 20 வைணவர்களுக்கு உணவளிக்க வழிவகைச் செய்துள்ளனர். ஆள் ஒருவருக்கு 1 நாழி அளவி வீதம் உணவளித்துள்ளனர் அளவி சோறு, புழுக்குக்கறி (கூட்டு), மிளகு கறி, புளித்தகறி (புளிக்குழம்பு), இலைக்கறி (கீரை) ஆகிய உணவுகள் பரிமாறப்பட்டிருக்க வேண்டும்.²¹

திருவிழாச் சதுரம்

திருமுக்கூடல் ஆழ்வார்க் கோயிலில் நடைபெறும் திருவிழாத் தேவைகளுக்காக சில ஊர்களின் நிலங்கள் 'திருவிழாச் சதுரம்' என்ற பெயரில் வழங்கப்பெற்றன.²² அவ்வாறு திருவிழாச் சதுரமாக வழங்கப்பட்ட நிலங்களைக் கொண்ட ஊர்கள் பிணாயூர்,²³ வைப்புர்²⁴ ஆகியன.

அரும்புலியூர் அருகே அமைந்திருந்த 'பிணாயூர்' என்கிற கிராமத்தினர் அவ்வூர் விளைநிலங்களில் எட்டுப்படாகம் அளவு நிலத்தில் உழுது அதன் வழி வழியாக 120 காடி நெல் கோயிலுக்கு அளித்து வந்தனர். அந்நெல் புரட்டாசித் திருநாள் வழிபாட்டுச் செலவுகளுக்காக அளிக்கப்பட்டுள்ளது.

சோழர் காலத்தில் ஒவ்வொருத் துறையிலும் வல்லமையும், நிபுணத்துவமும் கொண்டவர்களுக்கு பட்டங்கள் அளிப்பது வழக்கம். வாத்தியங்கள் வாசிப்பதில் நன்கு தேர்ச்சி பெற்ற வல்லவர்களுக்கு 'வாத்திய மாராயன்' என்ற பட்டம் அளித்துள்ளனர். அவர்களுக்குச் சிறப்பு செய்வதற்கு நிலங்கள் அளிக்கப்படுவது சோழர்கால வழக்கமாக இருந்துள்ளது. இதுபோன்று இப்பகுதியில் வாத்தியங்கள் வாசித்து மீட்டுவதில் வல்லவன் ஒருவன் இருந்துள்ளான். அவனது பெயர் 'இராஜராஜ வாத்திய மாராயன்' என்பதாகும். அவ்வாறு அவனுக்கு அளிக்கப்பட்ட நிலங்களிலிருந்து வந்த நெல்லின் ஒரு பகுதியான 150 காடி நெல்லினை ஜப்பசித் திருநாளுக்கு வழங்கிட ஏற்பாடு செய்யப்பட்டுள்ளது.²⁵ இதன் வாயிலாக ஜப்பசி மாதத்திருவிழா சிறப்புடன் நடைபெற்றுள்ளதை விளங்கமுடிகிறது.

அதேபோன்று மாதந்தோறும் வரும் அமாவாசை தினத்தன்று வழிபாட்டுச் செலவுகளுக்காக 'வைப்பூர்' என்ற ஊரில் இருந்த திருவிழாச்சதுர நிலத்திலிருந்து 120 காடி நெல் பயன்படுத்தப்பட்டுள்ளதை ஏற்கனவே பார்த்தோம்.

ஜப்பசித் திருநாள்

ஜப்பசி மாதத்தில் ஏழு நாள் திருவிழா நடைபெற்றுள்ளது.²⁶ ஒருபொழுதுக்கு அமுதுபடி பதக்கு அளவு அரிசி, உரி அளவு பருப்புக்கு நாழி அளவு பயறு கொண்டு தயாரிக்கப்பட்டுள்ளது. பொரிக்கறி (பொறியல்), புழுக்குக்கறி (சூட்டு), இதற்கான காய்கறிகள், மிளகு, உப்பு ஆகியவை தரப்பட்டுள்ளன. ஜப்பசி மாதத்தில் நடைபெற்ற ஏழுநாளில் ஆழ்வார் 12 முறை எழுந்தருளியுள்ளார்.

அதாவது முதல் மற்றும் கடைசி நாட்களில் ஒரு முறையும், இடைப்பட்ட ஐந்து நாட்களில் தினமும் இருமுறை இறைவன் எழுந்தருளியிருக்க வேண்டும். அதில் ஆறு நாட்கள் திருவிழாவாகவும், ஒரு நாள் தீர்த்தமாகும் நாளாகவும்

கொண்டாடியுள்ளனர். அந்த ஆறு திருவிழா நாட்களில் நாள் ஒன்றில் 25 வைணவர்கள் உணவு உண்ணவும்; ஆக ஆறு நாட்களில் 150 வைணவர்கள் உணவு உண்பதற்கு ஏற்ற வகையில் தானமளித்துள்ளனர். தீர்த்தமாரும் அன்று மட்டும் 50 பேர்களுக்கு உணவளித்துள்ளனர்.

மாசித்திருநாள்

மாசிமகம்

இவ்வூர்க் கல்வெட்டுகளில் திருவிழாப் பற்றித் தெரிவிக்கும் முதல் கல்வெட்டு, முதலாம் இராசராசனின் இறப்பிற்கு அடுத்த ஆண்டான அவனது மகன் முதலாம் இராசேந்திரனின் 3-ஆம் ஆட்சியாண்டுக் கல்வெட்டே ஆகும்.²⁷ இக்கல்வெட்டில் குறிப்பிடப்படும் விழா 'மாசி மகம்' திருவிழாவாகும். மாசி மகம் நாளன்று இறைவன் தீர்த்தமாடிய பின் நடைபெறும் வழிபாட்டின்போது உணவு படைக்கப்பட்டுள்ளச் செய்தி தெரியவருகிறது. இதுபோன்று ஒவ்வொரு 'மாசிமகம்' திருநாளிலும் உணவு படைக்க 3 கழஞ்சுப் பொன்னினை மூலதனமாகக் கொண்டு நடந்திட பிணிக்஑ுப்புறத்து நாராயண கிரமவித்தன் என்பான் அளித்துள்ளான்.

இவ்வுணவு நான்கு காடி அரிசி, காய்கறி, புளி, நெய், தயிர் ஆகியவற்றைக் கொண்டதாகும். இவ்வுணவு செய்யப் பயன்படுத்தப்படும் மண்பாத்திரங்களை செய்தளிக்கும் குயவனுக்கு, குறுணி அளவு நெல் கூலியாக வழங்கப்பட்டுள்ளது.

மாசித்திருநாள் விழாவும் ஏழு நாட்கள் நடைபெற்றுள்ளது. பன்னிரண்டு பொழுது இறைவன் எழுந்தருளும் போது திருவழுது செய்தருள ஏழு கலம் நெல் கொடுக்கப்பட்டுள்ளது.²⁸

மாசி மாதம் மகம் நாளன்று. ஜனநாதன் மண்டபத்தில் 200 வைணவர்களுக்கு உணவளித்துள்ளனர் அன்று இறைவனைப் போற்றி 'திருவாய்மொழி' பாடுவதற்கு இருவர் நியமிக்கப்பட்டுள்ளனர். இவர்களுக்கு தலா முக்குறுணி நெல்லும், இரண்டு காசுகளும் வழங்கியுள்ளனர்.²⁹

திருவேட்டை

'ஐப்பசித்திருநாள்', 'மாசித்திருநாள்' ஆகிய இரு திருவிழாக்களும் ஏழு நாட்கள் நடைபெற்றுள்ளன. இவ்விரு திருவிழாக்களின்போது 'வீரசோழன் திருநந்தவனத்தில்' திருவேட்டை நிகழ்வுக்காக இறைவன் எழுந்தருளியுள்ளார்.³⁰ அப்பொழுது, இறைவனுக்கு உணவு படைக்கப்பட்டது. அத்திருவழுது

'பெருந்திருவமுது' என்றழைக்கப்பட்டது. இப்பெருந்திருவமுதுக்கு ஒரு கலம் அரிசி, இரண்டு நாழி பருப்புக்கு நான்கு நாழி பயறு, பொரிக்கறி அமுது ஒன்று, புழுக்குக்கறி அமுது ஒன்று, மிளகுகறியமுதுக்கு மிளகு ஆழாக்கு, உப்பு இரு நாழி அளவு, நெய் நாழி அளவு, தயிர் குறுணி அளவு பயன்படுத்தப்பட்டுள்ளது. இதனைக்கொண்டு பருப்புச்சோறு, சாம்பார் சோறு, மிளகுச் சோறு, தயிர்ச்சோறு ஆகியன தயாரிக்கப்பட்டுள்ளன என்பதை உணரலாம். இத்திருவேட்டைத் திருநாள் ஒரு நாள் மட்டும் நடைபெற்றுள்ளது. இது ஏழு நாட்களில் எந்த நாளில் நடைபெற்றது என்ற குறிப்பு இல்லை,

கார்த்திகைத் திருநாள்

கார்த்திகைத் திருநாள் என்பது கார்த்திகை மாதம் கார்த்திகை நாளன்று கொண்டாடப்படுவதாகும். இத்திருநாள் பண்டைக்காலம் முதல் நடைபெற்று வருகிறது. இக்கோயிலில் கார்த்திகைத் திருநாள் வெகுச்சிறப்பாக நடைபெற்றுள்ளதை கல்வெட்டு ஒன்றின் வாயிலாக அறியமுடிகிறது. கோயில் திருவுண்ணாழிகை (கருவறை), திருச்சுற்று மாளிகை ஆகியவற்றில் இரவு முழுவதும் விடியும் வரை 200 விளக்குகள் எரிந்துள்ளன. ஒரு விளக்குக்கு ஆழாக்கு எண்ணெய் ஆக 200 விளக்குக்கு 25 நாழி எண்ணெய் அளக்கப்பட்டுள்ளது.³¹ மேலும் இந்த 25 நாழி எண்ணெய் அளப்பதற்கு 1% காசு அளிக்கப்பட்டுள்ளது. இதிலிருந்து ஒரு காசிற்கு 20 நாழி எண்ணெய் விற்கப்பட்டுள்ளதை அறிகிறோம்.

கார்த்திகை திருநாளன்று இறைவனுக்குப் படைக்கும் உணவுக்கு ஒரு கலம் அரிசி, பருப்பு இரு நாழி, பொரிகறியமுது, புழுக்குக்கறி, மிளகு கறியமுது, புளிங்கறியமுது, தயிர் குறுணி, சர்க்கரை பத்து பலம் ஆகியவை வழங்க வழிவகைச் செய்யப்பட்டுள்ளது.³²

இப்பொருள்களைக் கொண்டு பருப்புச் சோறு (சாம்பார் சோறு), புளிக் குழம்பு (காரக்குழம்பு), மிளகுச்சோறு, தயிர் சோறு, பொரியல், சூட்டு, சர்க்கரைப் பொங்கல் ஆகியவற்றினைச் செய்து படைத்துள்ளனர் என்பதை விளங்கலாம்.

மார்கழி

மார்கழி மாதம் திருவேகாதசி, துவாதசி ஆகிய தினங்களில் 'திருவாய்மொழி' கேட்க வரும் வைணவர்களுக்கு உணவளிக்கப்பட்டுள்ளது.³³

திருவேங்கடமாலைத் தீர்த்தமாடல்

திருவேங்கடமாலைத் தீர்த்தமாட பெருங்கூட்டமாய் வந்து ஜனநாதன் திருமண்டபத்தில் உணவு உண்ணும் ஸ்ரீவைஷ்ணவர்கள் நூறு பேர்களுக்கு

உணவளிக்கப்பட்டுள்ளது.³⁴ அரிசி சோறு, புழுக்குக்கறி, புளித்தக்கறி, இலைக்கறி, மோர், புளிங்கறி ஆகியன பரிமாறப்பட்டுள்ளன. இதில் புழுக்குக்கறி என்பது வேகவைத்த கறி அதாவது கூட்டு; புளித்தகறியொன்றுக்கு புளியுட்ட என்ற சொற்றொடரால் இது புளிக்குழம்பு என்றும்; இலைக்கறி என்பது கீரை; 'புளியங்கறி மோருக்கு' என்ற கல்வெட்டு வரியால் மோர்க்குழம்பு என்றும் கொள்ளலாம்.

இவர்கள் உணவு உண்பின் அவர்களுக்கு தாம்பூலம் அளித்துள்ளனர். பாக்கு 200, வெற்றிலை எட்டு பற்று, சுண்ணாம்பு ஆகியன தந்துள்ளனர். வெற்றிலை, பாக்கு, சுண்ணாம்பு ஆகியவை கொண்டு வந்து கொடுக்க இருவர், விறகு வைக்க ஒருவன், இலைக்கறி வைக்க ஒருவன் என இப்பணிகளைச் செய்ய 4 ஆட்களை நியமித்துள்ளனர். இவர்களுக்குக் கூலியாக நெல் கொடுத்துள்ளனர்.³⁵

இந்த நூறு வைணவர்கள் மீண்டும் தீர்த்தமாடி வந்தால் அவர்களுக்கு இதே அளவு உணவும், தாம்பூலமும் அளிக்கப்பட்டுள்ளது.

புரட்டாசித் திருவோணத்து திருநாளன்று தீர்த்தமாடி வழிபாடு செய்யவரும் 100 வைணவர்களுக்கும் இதேமாதிரியான உணவளித்துள்ளனர்.

வெண்ணைக் கூத்தர் வழிபாடு

கிருஷ்ணன் என்ற பெயர் தூய தமிழில் 'வெண்ணைக் கூத்தர்' என்று பறை சாற்றுகிறது இவ்வுர்க் கல்வெட்டு.³⁶ வெண்ணைக் கூத்தருக்கு தினமும் சிறப்பான வழிபாடு நடைபெற்றுள்ளது. கிருஷ்ணன் யாதவ குலத்தில் பிறந்தவன் என்பதால் அவனுக்கு பாலும் வெண்ணையும் பிடித்த உணவாகும். அவன் வெண்ணையைத் திருடி உண்டதாக புராணங்களும் கூறுகின்றன. அவ்வாறு அவனுக்குப் பிடித்த உணவான பாலையும், வெண்ணையையுமே இங்கே வழிபாட்டு நெய்வேத்தியமாக (உணவாக) படைத்துள்ளனர்.

வெண்ணைக் கூத்தர்க்கு சிறுகாலை வழிபாட்டின்போது ஓர் ஆழாக்கு வெண்ணை கொண்டும்; உச்சியம்போது (நடுப்பகல்) வழிபாட்டுக்கு 14 நாழி பால் கொண்டும் படைத்துள்ளனர். இந்த பால் வெண்ணைக்காக அங்காரமங்கலம் என்ற ஊரைச் சேர்ந்த நாகன் கூரியன் என்பவன் பாலுக்காக 90 ஆடுகளும், வெண்ணைக்காக 23 ஆடுகளும் ஆக மொத்தம் 113 ஆடுகள் கொடையாக அளித்துள்ளான்.³⁷ அந்நாளில் ஆட்டுப்பால், ஆட்டுப்பாலால் வந்த வெண்ணை ஆகியவற்றை மக்கள் உட்கொண்டனர் எனத் தெரியவருகிறது.

புரட்டாசி மாதம் திருவோணம் நாளன்று ஜனநாதன் மண்டபத்தில் வெண்ணைக் கூத்தாழ்வார் திருமேனியை எழுந்தருளுவித்து சிறப்பு வழிபாடுகள் நடத்தியுள்ளனர்.³⁸ இத்திருநாள் அன்று இறைவனுக்கு அப்பம் வைத்துப் படைத்துள்ளனர். இவ்வப்பம் அரிசி, சற்கரை, நெய், மிளகு, சீரகம், உப்பு போன்ற பொருட்களைக் கொண்டு செய்தளித்துள்ளனர். அப்பம், அரிசி - 5 குறுணி, சற்கரை - 300 பலம், நெய் - 3 நாழி, மிளகு, சீரகம், உப்பு ஆகியவை கொண்டு செய்யப்பட்டுள்ளது. இந்த அப்பம் இனிப்புத்தன்மை உடையது.

ஜென்ம அஷ்டமி

கோகுலத்தில் கிருஷ்ணன் பிறந்த தினமான ஆவணி மாதம் தேய்பிறை எட்டாம் நாளான அஷ்டமி தினத்தை கோகுலாஷ்டமி என்று வைணவர்கள் கொண்டாடி வருகின்றனர். இந்நாளினை 'ஜென்மாஷ்டமி' என்றும் அழைக்கின்றனர். இந்நாளினை திருமுகச்சுடல் கல்வெட்டு 'ஜயந்தியஷ்டமி' என்று குறிப்பிடுகிறது.³⁹ இதுவும் கிருஷ்ணன் பிறந்த தினம் என்ற பொருளையே குறிக்கும். எனவே கிருஷ்ணன் பிறந்த தினம் இக்கோயிலில் சிறப்பாகக் கொண்டாடப்பட்டுள்ளதை அறிகிறோம். வெண்ணைக் கூத்தாழ்வார் பிறந்த நாள் வழிபாட்டின்போது பெருந்திருவமுது படைக்கப்பட்டது. இப்பெருந் திருவமுதுக்கு அரிசி தூணிப்பதக்கு, பருப்பு இரு நாழி, பொரிக்கறியமுது ஒன்று, புழுக்குக்கறி ஒன்று, மிளகு கறி அமுதுக்கு மிளகு இரண்டு செவிடு, உப்பு, தயிர் 4 நாழி ஆகிய இப்பொருட்கள் வழங்கப்பட்டுள்ளன.⁴⁰

ஜயந்தியஷ்டமி அன்று 'அப்பம்' வைத்தும் வழிபாடு நடத்தப்பட்டுள்ளது.⁴¹ அப்பத்துக்கு ஒரு குறுணி இரு நாழி அளவு அரிசி, நெய் உரி அளவு, சற்கரை 20 பலம், மிளகு ஆழாக்கு, சீரகம் இரண்டரை செவிடு ஆகியவை தந்தனர். ஜயந்தியஷ்டமி அன்று வெண்ணைக்கூத்தர் திருவீதி உலா வரும்போது 32 வாழைப்பழங்கள், 4 நாழி தயிர் வைத்துப் படைத்துள்ளனர்.

புரீராகவச் சக்ரவர்த்தி

உச்சிச் சந்தி

அரிசி 4 நாழி, நெய், காய்கறி கொண்டு திருஅமுது இவ்விறைவனுக்குப் படைக்கப்பட்டுள்ளது.⁴²

வீரராஜேந்திரன் பிறந்த நாள் சிறப்பு வழிபாடு

'உடையார் ஸ்ரீவீரராஜேந்திரத்தேவர் ஆட்டைத் திருநாள் ஆவணித் திங்கள் திருவாயிலேயத்தில் ஆழ்வார்க்கு'⁴³ என்ற கல்வெட்டுச் சொற்றொடரால் முதலாம் இராஜேந்திரனின் மகனான வீரராஜேந்திரனின் பிறந்த நாள் ஆவணி மாதம் ஆயிலய நாள் என்பதனை உறுதி செய்யலாம்.

இம்மன்னனின் பிறந்த நாளன்று இறைவன் வழிபாட்டிற்காக கீழ்க்காணும் பொருட்கள் அளிக்க ஏற்பாடு செய்துள்ளனர்.⁴⁴

1. திருமஞ்சனத்துக்குத் திருமுளைப்பப்பயிர் - 1 நாழி
2. திருமுளைக்கீழ் அட்ட நெல் - 1 பதக்கு
3. 108 கலசத்திற்கு சுற்றுவதற்கு நூல் - 1 பலம்
4. 108 கலசத்திற்கு கீழ் அட்ட நெல் - 1 தூணி, 1 பதக்கு
5. திருச்சுண்ணம் -
6. நெய் - 4 நாழி
7. தயிர் - 4 நாழி
8. பால் - 4 நாழி
9. திருமுளை அட்டப் பாலிகை சூழ கட்டுவதற்கு - 1 புடவை
10. கலசத்தின் மேல் சுற்றுவதற்கு - 1 புடவை
11. திருமஞ்சனம் பண்ணும் ஆசாரியனுக்கு
உடுக்கவும், உத்தரியம் இடுவதற்கு
தலா இரண்டாக - 4 புடவை
(4புடவை = 1 காசு)
12. திருமஞ்சனம் ஆடியருளத் தேன் - 4 நாழி ($\frac{1}{2}$ காசு)
13. குளகுந்தன் மஞ்சள் - 50 பலம் ($\frac{1}{4}$ காசு)
14. ஸ்நபந திரவியங்கள் - ($\frac{1}{2}$ காசு)
15. திருமஞ்சனம் ஆடிய பின்னர்
சாத்த பரிசுட்டம் (ஆடை) - 1 (பட்டு ஆடை) (1 காசு)
16. ஸ்நபநம் பண்ணும் ஆசாரியனுக்கு
தட்சணை - 1 காசு
17. 'திருவாய்மொழி' பாடும் பத்து
வைணவர்களுக்கு பரிசுட்டம் - 10 பரிவட்டம்
(பட்டுத்துணி)

இறைவன் திருமேனி திருமஞ்சன மண்டபத்தில் எழுந்தருளிவித்து 108 கலசங்கள் வைத்து நெய், தயிர், பால், தேன், மஞ்சள், திரவியங்கள் ஆகியவற்றினைக் கொண்டு நீராடல் செய்து, பட்டுத்துணி உடுத்தி சிறப்பான முறையில் பூசை நடைபெற்றுள்ளதை அறிகிறோம். அப்போது 'திருவாய்மொழி' பாடியருளப்பட்டுள்ளது.⁴⁵

மன்னன் பிறந்த நாளன்று இறைவனுக்குப் படைக்கப்படும் பெருந்திருவமுது

அரிசி	1 கலம்
பருப்பு	4 நாழி
புழுக்குகறி	1
பொரிக்கறி	1
மிளகு கறி	1
மிளகு	1 ஆழாக்கு
உப்பு	1 நாழி
புழுங்கறியமுதுக்குத்	
தயிர்	1 குறுணி (இது மோர்க்குழம்பாக இருக்கலாம்)
நெய்	1 நாழி
அடைக்காயமுது காய்	30
வெற்றிலை	3 கட்டு
புளிங்கறிக்குச் சற்கரை	10 பலம்
வாழைப்பழம்	20

மாதவன் தாமயன் பிறந்தநாள் சிறப்பு வழிபாடு

இக்கோயில் திருச்சுற்று மாளிகை, சனநாதன் மண்டபம் ஆகியவற்றினை வைஸ்யன் மாதவன் தாமயன் என்பவன் கட்டியுள்ளான். அவனது பிறந்த நாளான கார்த்திகைத் திங்கள் பூராடத் திருநாளில் திருமஞ்சனம், பெருந்திருவமுது ஆகியவற்றிற்குத் தேவையான பொருட்கள் வழங்கிட ஏற்பாடு செய்யப்பட்டுள்ளது.⁴⁶ மேலும் அப்பொழுது பரிசுடங்களும் (குணிகள்) அளிக்க வழிவகைச் செய்துள்ளனர்.

திருப்பதியம்

இக்கோயிலில் தினமும் திருப்பதியம் பாடுவதற்கு இருவர் நியமிக்கப்பட்டுள்ளனர்.⁴⁷ இவர்கள் பாடுவதற்குக் கூலியாக ஒருவருக்கு

நாளொன்றுக்கு பதக்கு அளவு நெல் வீதம் இருவருக்கும் தூணி அளவு நெல்லாகக் கணக்கிட்டு ஆண்டொன்றுக்கு 120 கலம் நெல் கொடுத்துள்ளனர். வாத்திய மாராயன், ஸ்ரீபலி கொட்டுதல் ஆகிய குறிப்புகளின் வழியாக இக்கோயிலில் வழிபாட்டின்போது மேள, தாள, வாத்தியங்கள் முழங்க வழிபாடுகளும், திருவிழாக்களும் சிறப்பாக நடைபெற்றுள்ளதை உணரலாம்.

தினசரி வழிபாடுகளில் சிறுகாலைச் சந்தி, உச்சிச்சந்தி, இரவுச் சந்திகளில் அமுது (உணவு) கொண்டு வழிபாடுகள் நடத்தியுள்ளனர். மாதத் திருவிழாவாக ஒவ்வொரு அமாவாசையன்றும் சிறப்பு வழிபாடுகள் நடந்துள்ளன. மேலும் ஐப்பசி, மாசி மாதங்களில் ஏழு நாட்கள் திருவிழாவும், கிருஷ்ணன் பிறந்த தினமான ஆவணி மாதம் அஷ்டமி நாளன்று ஜயந்தி அஷ்டமி நாள், கார்த்திகைத் திருநாள், புரட்டாசித் திருவோணம், மார்கழி மாத ஏகாதசி மற்றும் துவாதசி ஆகிய நாட்களில் திருவிழாக்கள் மிகச்சிறப்புடன் கொண்டாடப் பட்டுள்ளதை இவ்வூர் கல்வெட்டின் வாயிலாக அறிகிறோம்.

அழக்துறிப்புகள்

1. தெ.இ.கல்.தொ.30/ பக். 69-93.	14. மேலது 30/101	28. மேலது 30/105
2. மேலது 30/102	15. மேலது 30/105	29. மேலது
3. மேலது 30/94,101	16. மேலது	30. மேலது
4. மேலது 30/102	17. மேலது	31. மேலது
5. மேலது 30/105 (எபி.இண்டி. XXI/38)	18. மேலது 30/98	32. மேலது
6. மேலது.	19. மேலது	33. மேலது
7. மேலது 30/102	20. மேலது	34. மேலது
8. மேலது 30/92,93,91	21. மேலது 30/195	35. மேலது 30/90
9. மேலது 30/110	22. மேலது 30/98	36. மேலது
10. மேலது 30/109	23. மேலது	37. மேலது 30/105
11. மேலது 30/105	24. மேலது	38-46. மேலது
12. மேலது 30/94	25. மேலது	
13. மேலது 30/94	26. மேலது 30/105	
	27. மேலது 30/99	

தைப்பூசத் திருநாள் தமிழ்நாட்டுத் திருக்கோயில்களில் சிறப்பாகக் கொண்டாடப்படுகிறது. முருகப்பெருமானை வழிபடுவதற்கு இந்நாள் உகந்த நாளாகும்.

தமிழ்நாட்டில் பழனி போன்ற பலத் திருக்கோயில்களில் தைப்பூசம் நடைபெற்றாலும், காவிரி பாய்ந்து வளப்படும் தஞ்சை மாவட்டத்தில் உள்ள திருவிடைமருதூர் திருக்கோயிலில் தொன்றுதொட்டு தைப்பூசத் திருநாள் நடைபெற்று வந்ததை வரலாற்றுச் சான்றுகள் எடுத்துரைக்கின்றன. இனி அதனைக் காண்போமா!

திருவிடைமருதூர் குடந்தையிலிருந்து மயிலாடுதுறை செல்லும் சாலையில் திருபுவனத்தை அடுத்து சுமார் 6 கி.மீ. தொலைவில் உள்ளது.

இடைமருதூர் என்பது மத்யார் ஜனம் என்று வழங்கப்படும். வடக்கே உள்ள ஸ்ரீசைலமும் ஒரு மருதூர். அதற்கு மல்லிகார்ஜனம் என்று பெயர். தெற்கே திருநெல்வேலி மாவட்டத்தில் திருப்புடை மருதூர் என்று ஒரு தலம் உள்ளது. அதற்கு புடார்ஜனம் என்று பெயர். வடக்கு, தெற்குக்கு இடையே இத்தலம் இருப்பதால் இதற்கு திருவிடைமருதூர் என்று பெயர் பெறலாயிற்று.

இத்தலத்தில் தைப்பூசத்திருவிழா காலந்தோறும் சிறப்புற நடைபெற்றது என்பதற்கு கல்வெட்டுச் சான்றுகள் உண்டு. கி.பி. 10-ஆம் நூற்றாண்டைச் சார்ந்த ஆதித்தக் கரிகாலனின் கல்வெட்டு ஒன்று அரிய செய்தியை நமக்குத் தெரிவிக்கின்றது. திருச்சியை அடுத்துள்ள திருவெள்ளறையில் இருந்து மறைக்காடன் எனும் சாக்கைக்கூத்து வல்லானுக்கு, தைப்பூசத் திருவிழாவின்போது மூன்று நாட்களுக்கு சாக்கைக் கூத்தாடவேண்டும் என்றும் அதற்கு நிலம் ஒரு வேலியும் தானமாக அளிக்கப்பட்டது என்பதும் கல்வெட்டால் அறியமுடிகிறது. இக்கல்வெட்டால் தைப்பூசத்திருநாள் சிறப்பாக இத்திருத்தலத்தில் கொண்டாடப்பட்டது என்பது தெரிகிறது. திருவாரூர் தியாகராச சுவாமி கோயில் கல்வெட்டில் சோழ மன்னர் பெயர் குறிப்பிடாவிடாலும் காலத்தால் கி.பி. 12-ஆம்

நூற்றாண்டைச் சார்ந்ததாக கொள்ளத்தக்க கல்வெட்டில், வீதிவிடங்கப் பெருமாள் தைப்பூசத்திருவிழாவின் போது தேவாசிரிய மண்டபத்துக்கு எழுந்தருளும்போது அங்கு நடனம் மற்றும் பாட்டுடன் கூடிய கூத்து முதலியவையும் நடைபெற்றது என்பதும், கூத்தாடும் பெருமக்களுக்கு நிலமும், மனையும் அளிக்கப்பட்ட செய்தியையும் காணமுடிகிறது.

கி.பி. 12-ஆம் நூற்றாண்டைச் சார்ந்த விக்ரமசோழன் காலத்தில் கிடைத்த கல்வெட்டில் திருமருதூர் உடையார் கோயில் திருவிடைமருதூர் மடைவிளாகத்தில் சிவலோக நாயகனான கங்கைகொண்ட சோழ அனந்தபாலர் என்பவர் பெருந்திருவாட்டிமடம் என்ற பெயரால் மடத்தினை நிறுவியுள்ளார். இம்மடத்தில் தைப்பூசத் திருநாளில் வருகை தரும் சிவயோகிகள், தவசிகள், ஆண்டார்கள் முதலானோர்க்கு திருவமுது செய்தற்கு இறையிலியாக நிலம் கொடையளித்தமை நமக்குத் தெரியவருகிறது.

தைப்பூசமுடைய நாயனார்

கி.பி. 12-13, ஆம் நூற்றாண்டைச் சார்ந்த மூன்றாம் குலோத்துங்கனது காலத்தில் திருவிடைமருதூர்க் கோயில் முதல் திருச்சுற்று மேற்குத் திருமாளிகையில் உடையார் பொருந்திய தைப்பூசமுடைய நாயனார் என்றழைக்கப்பட்ட ஓர் இறைவனை எழுந்தருளுவித்துள்ளார். இத்தைப்பூசமுடைய நாயனார் பூசைக்காக ஏறத்தாழ இரண்டு வேலி நிலமும் திருநாமத்துக்காணியாக வழங்கப்பட்டு, பூசைக்கு மூலதனமாகக் கொள்ளவேண்டும் என்றும் தெளிவுப்படக் கூறப்பட்டுள்ளது. மேலும் திருவாரூர் தியாகராச சுவாமி கோயிலில் உள்ள மூன்றாம் குலோத்துங்கனது கல்வெட்டில் தைப்பூசத் திருநாளில் வீதிவிடங்கப் பெருமான் திருஉலா செய்தருளும்போது சிவனடியார்களின் விண்ணப்பத்திற்கேற்ப வினாயகருக்கு அர்ச்சனைக்காகவும், அமுதுக்காகவும் உடனே இறைவன் பெயரில் நிலம் வாங்க உத்தரவிட்ட செய்தியும் ஒப்புநோக்கத்தக்கதாகும்.

பூசத்துறை

திருவிடைமருதூரில் உள்ள காவிரித்துறைக்கு கல்யாணத்தீர்த்தம் அல்லது பூசத்துறை என்ற பெயர் நிலவியது. அங்குள்ள புஷ்ய மண்டபத்தை அச்சுதப் நாயக்கருடைய அமைச்சராக இருந்த கோவிந்த தீட்சதர் கட்டியுள்ளார். (கி.பி. 13-14-ஆம் நூற்றாண்டு) தைப்பூசத் திருவிழாவின்போது இங்கு திருத்தேர்

விழா சிறப்பாக நடைபெறும். இறைவன் பூசத்துறைக்கு எழுந்தருளி தீர்த்தம் கொடுப்பதுண்டு. அதுபோது பல ஊர்களிலிருந்தும் பக்தர்கள் இங்கே புனித நீராட கூட்டமாக வருவார்கள். மேலும் உ.வே.சா. அவர்கள் எழுதிய ஸ்ரீமத்யார்ச்சனமான்மியம் எனும் நூலில் இக்கல்யாணத் தீர்த்தத்தைப் பற்றிக் குறிப்பிடுகையில் இது எல்லாத் தீர்த்தங்களிலும் மேன்மை கொண்டது என்றும் தைப்பூசத் திருநாளில் இத்தீர்த்தத்தில் நீராடுவது மிகவும் புண்ணியமாகும். தைப்பூசத்தில் இதிற்படிந்தமையாலே பகீரதன் பெறுதற்கரிய ஆகாய கங்கையை பூமியில் வருவித்துத் தன் முன்னோரை நற்கதியடையச் செய்தான் என்று கூறுவதும் குறிப்பிடத்தக்கது.

பழனிக்கு நடைபயணம்

தைத்திங்கள் முழுநிலவில் பூச நட்சத்திரத்தில் முருகனை சிறப்பித்து நடைபெறும் தைப்பூசத் திருவிழாவின்போது பக்தர்கள் இறைவனை வேண்டி காவடி எடுத்து நடைப்பயணமாய் பழனிக்குச் செல்கின்ற வழக்கம் காலந்தோறும் நடைபெற்று வருகிறது. அவ்வாறு மக்கள் செல்லும்போது அவர்களுக்கு அன்னதானம் அளிக்கின்ற நிகழ்ச்சியையும், அதற்குரிய மண்டபங்கள், சத்திரங்கள் இருந்ததையும் அறிந்திடும் வண்ணம் அண்மையில் கண்டறியப்பட்ட கல்வெட்டும், செப்பேடும் நமக்குச் சான்றாக உள்ளன. அதில் பழனிக்கு தைப்பூசத்திற்கு நடைபயணமாய் செல்லும் பக்தர்கள் தங்கிக் களைப்பாறவும், உணவு உண்ணவும், சத்திரம் கட்டப்பட்டதாகவும் செய்தியினை நமக்கு அது தருகிறது. தைப்பூச நட்சத்திரத்திலேயே இச்செப்பேடும், கல்வெட்டும் செதுக்கப்பட்டதாக தெரியவருகிறது. கல்வெட்டிலும், செப்பேட்டிலும் ஒரே செய்தியே சொல்லப்பட்டுள்ளது. இது காலத்தால் கி.பி. 1781-ஐச் சார்ந்ததாகும்.

இவ்வாறு காலந்தோறும் தைப்பூசத் திருநாளில் இறைவனுக்கு விழா எடுத்தலும், அதுபோது அன்னதானம் செய்தும் நாடகம், கூத்து நடத்துதலும் அவற்றிற்கு நிலமளித்த செய்தியும் கல்வெட்டால் நாம் அறியமுடிகிறது.

மதுரை மாவட்டம் மேலூர் வட்டம், கொட்டாம்பட்டியிலிருந்து வடமேற்கே சுமார் 14 கி.மீ. தொலைவில் உள்ள வெள்ளிமலை கருப்பர் கோயிலில் கி.பி. 11-12-ஆம் நூற்றாண்டைச் சேர்ந்த வில்லடியான் சாமி இரண்டு நடுகற்கள் உள்ளன. அவை அதியம் மகன் அரையன் செயிக்கன் என்பவன் போர்க்களத்தில் இறந்தமைக்கு நடுகல் இட்ட செய்தியைத் தருகின்றன.

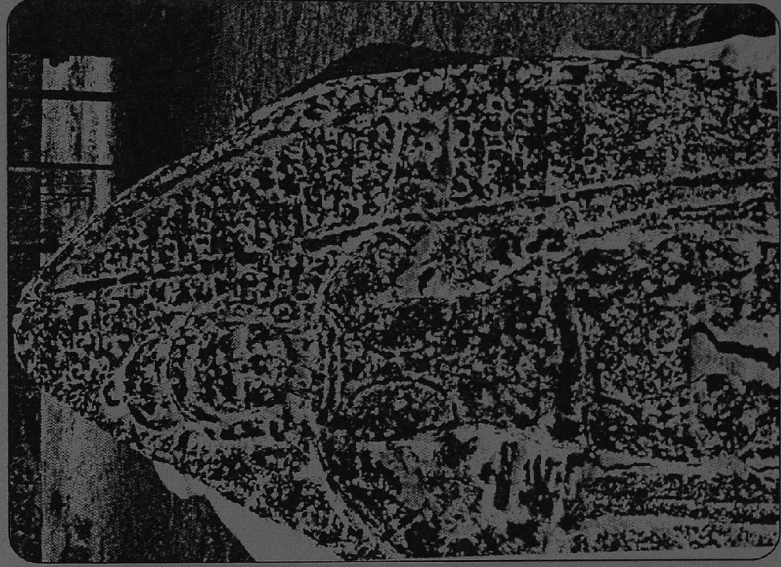
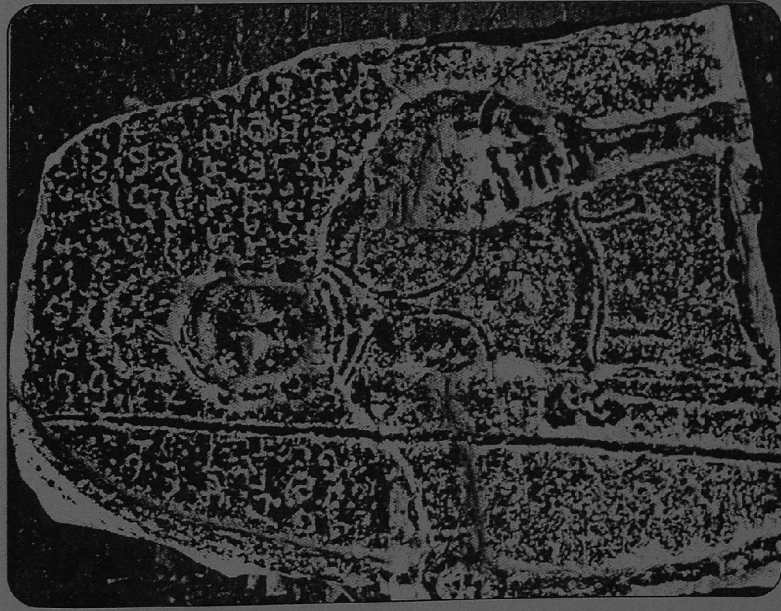
கல்வெட்டு : 1

1. உச்சி வடக்கில்
2. மங்கலத்தில்
3. அதியம் மக
4. யரையன் கல்
5. லூன்றி தந்தது
6. பட்டான் யிது
7. செயிக்கன் யிவ
8. ரன் மகன் வால
9. ன்

கல்வெட்டு : 2

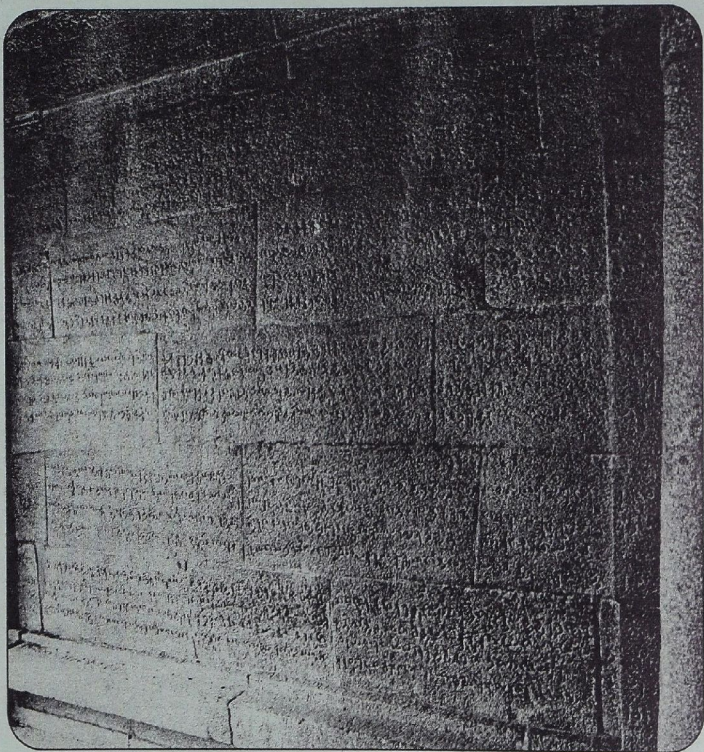
1. . . ந்த
- 2.
3. மங்கலத்து
4. லயார்
5. ங்கை
6. கல்லூருக
7. ரை நகதுய
8. நனுப்ப
9. ங்கன் யம
10. தாடை
11. . . .
12. ன் ம
13. கன் வெ
14. ள்ளி (யுர்)
15. ன்

வெள்ளிமலை கருப்பர் கோயிலில் உள்ள வில்லடியான் சாமி நடுகற்கள்

திருமுக்குடல் கோயில் மருத்துவக் கல்வெட்டு